عصر قانون

روزنامه اجتماعی اقتصادی

شنبه

۲۹ فروردین ۱۴۰۵ • ۲۹ شوال ۱۴۴۷ • 18 April 2026

۸ صفحه • پنج‌هزار تومان • سال پنجم • شماره هفتصد و نود و شش

www.asrghanoonir

برگ برنده تنگه‌ها

پس از تنگه هرمز، اکنون تنگه باب‌المندب وارد مرحلهٔ جدید تنش نظامی می‌شود

تنگه‌های استراتژیک جهان همواره نقشی تعیین‌کننده در معادلات سیاسی و نظامی داشته‌اند و اکنون، پس از افزایش تنش‌ها در تنگه هرمز، نگاه‌ها به سمت تنگه باب‌المندب معطوف شده است. این گذرگاه حیاتی که دریای سرخ را به اقیانوس هند متصل می‌کند، یکی از شریان‌های اصلی تجارت جهانی به شمار می‌رود و هرگونه ناامنی در آن می‌تواند پیامدهای گسترده‌ای برای اقتصاد جهانی به همراه داشته باشد.

با ورود باب‌المندب به مرحله‌ای جدید از تنش‌های نظامی، اهمیت «برگ برنده تنگه‌ها» بیش از پیش نمایان می‌شود. کشورها و بازیگران منطقه‌ای به خوبی می‌دانند که کنترل یا حتی تهدید این مسیرهای آبی، می‌تواند به عنوان اهرم فشار قدرتمندی در مذاکرات سیاسی و درگیری‌های ژئوپلیتیکی مورد استفاده قرار گیرد. این موضوع باعث شده تا حضور نظامی در این مناطق افزایش یافته و رقابت برای نفوذ در آن‌ها شدت بگیرد.

«مماشات نداریم

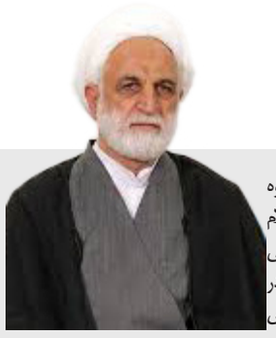

به‌نقل از مرکز رسانه قوه قضاییه، حجت‌الاسلام و المسلمین محسنی اژه‌ای، در سخنانی در جمع تعدادی از اعضای شورای‌عالی قوه قضاییه و برخی از رؤسای کل دادگستری استان‌ها، با اشاره به مقوله بسیار پراهمیت تحکیم امنیت مردم، اظهار کرد: یکی از جلوه‌های خدمت ما در قوه قضاییه به مردم، اتخاذ تدابیر و تمهیدات هرچه بیشتر در راستای تحکیم امنیت آنهاست؛ در این عرصه، ضرورت دارد در قبال عناصری که با دشمن متجاوز به هر نحوی از انحاء همکاری و همراهی کرده‌اند، وفق قانون و در چارچوب عدالت، برخورد قاطعانه و بازدارنده به‌عمل آوریم؛ به‌هیچ‌وجه نباید اقدام یک فرد در همراهی با دشمن متجاوز را کوچک شمرد؛ قانون تکلیف فردی را که برای دشمن، اطلاعات ارسال می‌کند، روشن کرده است؛ به‌هیچ‌وجه در این فقره نباید مماشات و اغماض به‌خرج داد.

قاضی‌القضات، قانون «تشدید مجازات جاسوسی و همکاری با رژیم صهیونیستی و کشورهای متخاصم علیه امنیت و منافع ملی» را ظرفیتی مطلوب دانست و خاطرنشان کرد: قانون موسوم به تشدید مجازات جاسوسی، تکلیف عناصر همراه و همکار با دشمن متخاصم و مشخصاً دشمن صهیونیستی را به‌وضوح روشن کرده است و این قانون در بخش‌ها و مفاد مختلف، خالی از ابهام است، چه آن‌جا که باید حکم مصادره اموال صادر شود و چه آن‌جایی که قانون، حکم به سلب حیات و سایر مجازات‌ها می‌دهد، هیچ‌گونه ابهامی وجود ندارد.

وی ادامه داد: از کلیه مسئولان و کارکنان قضایی که طی مدت جنگ تحمیلی اخیر بعضاً زیر بمباران دشمن نیز محل خدمت خود را ترک نکردند و شبانه‌روزی مشغول کار و جهاد بودند، کمال قدردانی را دارم و بر استمرار خدمت‌رسانی قضایی و حقوقی به مردم تأکید می‌ورزم.

حجت‌الاسلام و المسلمین محسنی اژه‌ای در بخش دیگری از سخنانش در این نشست ضمن تبیین و تشریح مؤلفه‌هایی که سبب غلبه ایران اسلامی بر دشمن شد، تصریح کرد: جنگ تحمیلی سوم به‌نوعی هماوردی تمدن اسلامی با تمدن منحط و پوشالی غربی بود؛ تمدنی که نماینده‌اش فردی فاجر و فاسد به‌نام ترامپ است و قابل تأمل آنکه خودِ مراجع و منابع غربی بر فسق و فجور این فرد صحه می‌گذارند. علی‌ای‌حال، غلبه ایران اسلامی بر آمریکا و رژیم صهیونیستی در این جنگ تحمیلی، به‌منزله ظفرمندی و پیروزی تمدن اسلامی بر تمدن منحط و پوشالی غربی تلقی می‌شود.

۵

بازیکنان تراکتور برای وطن جنگیدند

در صفحه ۸ بخوانید

مردمی ترین ارتش ایران!

در صفحه ۲ بخوانید

پویش جانفدا ۲۷ میلیونی شد!

در صفحه ۴ بخوانید

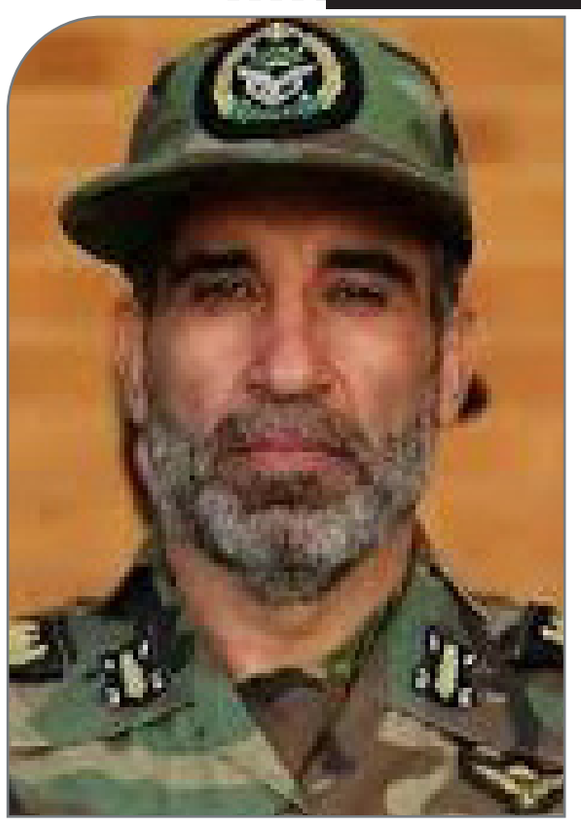

ارتش ایران مردمی‌ترین ارتش جهان است

■ امیر سرتیپ علی جهانشاهی فرماندهی نیروی زمینی ارتش جمهوری اسلامی ایران به مناسبت فرا رسیدن روز ارتش جمهوری اسلامی ایران در سخنرانی پیش از خطبه نماز جمعه پایتخت، ضمن تبریک این روز به ملت ایران، اظهار کرد: ارتش جمهوری اسلامی ایران، علاوه بر نقشی که در پیروزی انقلاب اسلامی ایفا کرد، در آغاز انقلاب اسلامی با دشمنانی که در کمین انقلاب بودند، پاسخ قاطعی به تهدیدات دادند.

وی افزود : دشمنانی که تحت تأثیر گروهی از انسان‌های ناآگاه و ساده‌انگار، نغمه‌های شوم انحلال ارتش را سر دادند. رهبر کبیر انقلاب، حضرت امام خمینی (ره)، با ژرف‌نگری و دیدگاه وسیع خود، به عنوان بزرگ‌ترین حامی ارتش، روز ۲۹ فروردین را در سال ۵۸ به عنوان روز ارتش جمهوری اسلامی ایران اعلام کردند و حمایت و پشتیبانی خود را از این نهاد مهم اعلام کردند.

امیر جهانشاهی تاکید کرد: ارتش جمهوری اسلامی ایران در طول ۴۷ سال گذشته از انقلاب، بی‌هیچ چشم‌داشتی و با تلاش و همت والا، از هیچ کوششی در جهت پاسداری از استقلال و تمامیت ارضی جمهوری اسلامی ایران و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران دریغ نکرده است و وفاداری خود را به انقلاب اسلامی و اسلام عزیز به اثبات رسانده است.

وی ادامه داد: نمونه بارز این وفاداری را می‌توان در جنگ‌های تحمیلی اول، دوم و سوم مشاهده کرد. به‌طور خاص در جنگ تحمیلی اول، نیروهای ارتش جمهوری اسلامی ایران همراه با سایر همرزمان در سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، فراجا و سایر نیروهای مسلح، از پیشروی دشمن جلوگیری کردند و با انجام عملیات‌های بزرگی همچون عملیات طریق‌القدس، ثامن‌الائمه، فتح‌المبین، بیت‌المقدس، رمضان و والفجرهای کربلا، ارتش بعث عراق را که بیش از ۱۵ هزار کیلومتر مربع از خاک کشورمان را اشغال کرده بود، از سرزمین ایران اسلامی بیرون راندند.

فرمانده نیرو زمینی ارتش گفت: یگان‌های ارتش جمهوری اسلامی ایران در تمامی عملیات‌های آفندی و پدافندی که در دوران هشت ساله دفاع مقدس انجام شد، چه به‌صورت مستقل و چه به‌صورت مشترک با سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، حضور فعال داشتند و از پشتیبانی نیروی هوایی، هوانیروز و توپخانه نیروی زمینی ارتش بهره‌برداری کردند.

امیر جهانشاهی در ادامه با بیان آنکه ارتش جمهوری اسلامی ایران مردمی‌ترین ارتش جهان است ، عنوان کرد: پس از آن، ارتش جمهوری اسلامی ایران در کمک به مردم عزیزمان، به‌عنوان مردمی‌ترین ارتش جهان، در بلایای طبیعی از جمله زلزله، سیل و آتش‌سوزی، همواره در کنار مردم بوده و به مردم کمک کرده است. نمونه بارز آن در زلزله سرپل ذهاب بود که واقعاً نخستین نفراتی که حاضر شدند، ارتشیان بودند و از پادگان ابوذر، یک پل هوایی توسط هوانیروز بین سرپل ذهاب و کرمانشاه در جهت جابجایی مجروحین و کمک به مردم تشکیل شد که رکورد جهانی برای تخلیه مجروحین و کمک به مردم زلزله‌زده ثبت کرد.

اعتماد به خدا و اتکای به مردم ارکان مقابله با دشمن است

■ آیت‌الله سید احمد خاتمی امام جمعه موقت تهران در خطبه‌های نماز جمعه پایتخت در دانشگاه تهران، ضمن دعوت نمازگزاران به نگهداشتن حریم در برابر ذات ربوبی حق ، اظهار کرد: مرگ به طرف ما می‌آید و دیدار با مرگ بسیار نزدیک است ، لذا باید خودمان را برای یک مرحله زندگی دیگر آماده کنیم.

وی‌افزود : مرگ نابودی نیست، بلکه یک مرحله است. همان طور که جنین و طفل و بچه بودیم و بعد از آن نوجوان و جوان شدیم و به همین ترتیب پیش می رویم تا زمان مرگ فرا برسد که تازه میانه راه است و بعد از آن هم عالم برزخ است، لذا خودمان را برای چنان روزی آماده کنیم.

آیت‌الله خاتمی با اشاره به دوران پیامبر اسلام (ص) ، گفت : پیغمبر اسلام در طول جنگ‌های زمان خود، صلح یا آتش‌بس نیز داشته است؛ از جمله صلح حدیبیه است. به تعبیر شهید آیت‌الله مطهری، جنگ‌های پیامبر نوعاً ماهیت دفاعی داشته است؛ دشمن هجوم می‌آورده و پیغمبر نیز دفاع می‌کرد، اما آتش‌بس یا صلح در سیره پیامبر وجود داشته است.

وی افزود: نکته بسیار مهمی که قرآن بر آن تأکید دارد این است که با دشمن باید بدبینانه برخورد کرد و به تعبیر امام شهید، حتی به لبخند دشمن نیز باید مشکوک بود. به‌ویژه در برابر دشمنی که با او مواجه هستیم، از جمله فردی مانند ترامپ که به‌عنوان نماد دروغ‌گویی شناخته می‌شود.

خطیب نماز جمعه تهران تاکید کرد: ترامپ مجسمه دروغگویی است . شاید بتوان گفت در بین رئیس جمهورهای دنیا آدمی به دروغگویی او نیست. او از شب تا صبح در طول سه الی چهار سال ۳۰۰۰ دروغ گفته که بعضاً روزی به ۲۲ دروغ می‌گوید، لذا با آدمی اینطوری باید بدبینانه برخورد کرد.

اعتماد به خدا و اتکای به مردم، دو رکن اساسی در مواجهه با دشمن ا ست

آیت الله خاتمی تصریح کرد: برای برخورد با دشمن در ایام آتش‌بس، یا به تعبیر رهبر انقلاب، آیت‌الله سید مجتبی حسینی که تعبیر سکوت را به‌کار برده‌اند، دو مطلب بسیار مهم وجود دارد؛ نخست، اعتماد به خداوند متعال و دومین نکته، که برخاسته از همان اصل نخست است، حضور مردم است.

وی بیان کرد: اعتماد به خدا و اتکای به مردم، دو رکن اساسی در مواجهه با دشمن در شرایط آتش‌بس به‌شمار می‌رود. بر این اساس، باید با هوشیاری، بدبینی نسبت به دشمن و اتکا به خداوند و مردم، مسیر صحیح را در این شرایط دنبال کرد.

آیت‌الله خاتمی گفت: در رابطه با توکل بر خداوند، هم در صدر اسلام و هم در این ۴۷ سال انقلاب، ما عنایات خدا را فراوان دیده‌ایم. در ماجرای طبس، این حادثه نشان داد که باید به خدا اعتماد کرد.

وی افزود: در کنار توکل بر خدا، دل‌ها نیز باید متمایل شود و مسئله حضور مؤمنین مطرح است و نکته مهم این است که خداوند میان دل‌ها الفت ایجاد کرد و اگر تمام آنچه در زمین است هزینه می‌شد، نمی‌توانست چنین الفتی ایجاد کند؛ این وحدت دل‌هاست که پیروزی‌آفرین است.

امام جمعه موقت تهران اظهار کرد: نکته دیگر و مهم اطاعت از رهبری است؛ این دو عنصر یعنی نصرت الهی و اطاعت از رهبری، اساس پیروزی است، لذا باید دید حجت خدا کجا ایستاده و بر همان اساس حرکت کرد؛ نه جلوتر رفت و نه عقب ماند، بلکه همراهی کامل لازم است. این دو عنصر، عنصر پیروزی است و الحمدلله خداوند این دو را نصیب شما کرده است. این حضور حدود ۵۰ روزه شما، عنایت خداست و پدیده‌ای بی‌نظیر در جهان محسوب می‌شود؛ ملتی که هر شب وارد میدان می‌شود و حضورش توطئه‌ها را خنثی می‌کند.

آیت‌الله خاتمی ضمن تشکر از مردم به خاطر حضور در صحنه ، بیان کرد: باید در صحنه بود؛ وحدت، همان چیزی است که امام راحل و رهبر انقلاب بارها بر آن تأکید کرده‌اند؛ یعنی یک صدا از ایران برخیزد. این یک صدا همان است که در حضورهای شما تجلی دارد.

امام جمعه موقت تهران در بخش دیگری از خطبه‌های خود، اظهار کرد: فردا روز ارتش و نیروی زمینی است و فرمانده محترم نیروی زمینی پیش از خطبه‌ها سخنرانی کردند. همچنین دوم اردیبهشت سالروز تشکیل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۸ است. هفته حج، روز شهدای ورزشکار، سالروز شهادت شهید سرلشکر قرنی و بزرگداشت شیخ بهایی نیز در پیش است.

۵۰ روز مقاومت و داغ سنگین ۴ هزار شهید

وی ادامه داد: در این خطبه تمرکز بر دو محور اصلی است؛ نخست، موضوع مقاومت در حدود ۵۰ روز اخیر. در این مدت، داغ‌های سنگینی بر ما گذشت و بیش از ۴ هزار شهید تقدیم شد که هر یک از آنان داغی جان‌سوز بر دل می‌گذارد.

آیت‌الله خاتمی با بیان خاطره‌ای از رهبر شهید انقلاب اسلامی عنوان کرد: برای نخستین‌بار خاطره‌ای از امام شهید را بازگو می‌کنم. حدود ۱۰ سال پیش قصد داشتم خطبه‌ای درباره مبنای قرآنیِ «امام» خطاب کردن رهبر انقلاب اسلامی ایراد کنم، اما ایشان فرمودند وارد این موضوع نشوم.

وی بیان کرد: با وجود داغ سنگینِ شهادت رهبر معظم انقلاب اسلامی، انقلاب اسلامی دستاوردهای بزرگی به همراه داشت. نخست آن‌که انقلاب بیمه شد و در برابر تهاجم بیگانه مصونیت یافت. در جنگ‌های مختلف از جمله جنگ هشت‌ساله، جنگ ۱۲روزه، جنگ رمضان (تحمیلی سوم) و دیگر عرصه‌ها، دشمن دیگر جرئت حمله ندارد و در صورت اقدام نیز به نتیجه نخواهد رسید.

سپاه پاسداران با قاطعیت آمریکا را وادار به عقب‌نشینی کرد

وی تصریح کرد: دومین ارمغان این مقاومت آن است که ایران اسلامی از یک قدرت منطقه‌ای به ابرقدرتی جهانی تبدیل شده است. امروز کلید تنگه هرمز در دست ایران اسلامی است؛ چنان‌که در مقطعی، با حضور ناو آمریکایی در نزدیکی تنگه، نیروهای سپاه با قاطعیت ایستادند و آنان را وادار به عقب‌نشینی کردند.

آیت‌الله خاتمی گفت: این حضور نشان‌دهنده فروپاشی هیبت پوشالی آمریکا و شکست طرح‌های فشار است. امروز جبهه مقاومت از هر زمان دیگری قدرتمندتر است.

وی در ادامه خطبه‌ها ضمن قدردانی از مردم، نیروهای مسلح، شخصیت‌ها و کشورهایی که در جنگ تحمیلی رمضان با آمریکا و اسرائیل همراهی نکردند، اظهار داشت: از مردم حاضر در صحنه، که زبان از بیان سپاس از آنان قاصر است، تشکر می‌کنم. همچنین از نیروهای مسلح، ارتش، نیروی زمینی و سپاه پاسداران که در این عرصه خوش درخشیدند، قدردانم.

آزادی بیان در فرانسه برای همه است جز مدافعان فلسطین

■ مهدیه اسفندیاری، فعال رسانه‌ای و مترجم اخبار محور مقاومت، با تشریح جزئیات بازداشت و زندان خود در فرانسه، از تبدیل فعالیت‌های صرفاً رسانه‌ای‌اش به پرونده «امنیتی» در دستگاه قضایی این کشور و نقض گسترده حقوق انسانی و کنسولی‌اش خبر داد.

اسفندیاری با اشاره به سابقه حضور خود در فرانسه گفت که در سال‌های اخیر، عمده فعالیتش همکاری رسانه‌ای با یک کانال تلگرامی فرانسوی‌زبان حامی محور مقاومت بوده است؛ همکاری‌ای که به گفته او، صرفاً در قالب ترجمه و انتشار اخبار و پیام‌های رسانه‌های مقاومت به زبان فرانسه تعریف می‌شده است.

وی در توضیح ابعاد این همکاری اظهار داشت: حجم کار من در مجموع، حدود ۳۰ پیام خبری بود؛ یعنی چند ده خبر و گزارش کوتاه که مضمون آنها عمدتاً انتقال روایت مقاومت از تحولات منطقه و افشای جنایات رژیم صهیونیستی بود. با این حال، دولت فرانسه همین فعالیت محدود رسانه‌ای را تحت عنوان «همکاری با یک رسانه حامی تروریسم» تعبیر و تلاش کرد آن را ذیل اتهام «ترویج تروریسم» طبقه‌بندی کند.

این فعال رسانه‌ای با تشریح نحوه بازداشت خود افزود: بدون هرگونه احضار یا اخطار قبلی، نیروهای پلیس امنیتی فرانسه به محل سکونت من مراجعه کردند، خانه را با رویکرد کاملاً امنیتی تفتیش و وسایل شخصی و الکترونیکی‌ام را توقیف کردند و بلافاصله من را بازداشت کردند؛ گویی با یک مجرم خطرناک مواجه‌اند، در حالی که تمام فعالیت من در فضای رسانه و ترجمه خبر خلاصه می‌شد.

هشت ماه زندان، ۴۲ روز بی‌خبری مطلق

اسفندیاری با اشاره به مدت بازداشت و زندان خود، خاطرنشان کرد: در مجموع هشت ماه را در بازداشت و زندان فرانسه گذراندم. در این مدت، حدود ۴۲ روز در شرایط بی‌خبری مطلق از خانواده و بدون اطلاع‌رسانی رسمی به آنها نگهداری شدم و تا حدود ۷۵ روز امکان برقراری تماس واقعی و منظم با خانواده برایم فراهم نبود.

وی افزود: مطابق قوانین بین‌المللی، به‌ویژه کنوانسیون‌های مرتبط با حقوق کنسولی، دولت میزبان موظف است در صورت بازداشت یک تبعه خارجی، سفارت کشور متبوع او را فوراً مطلع سازد؛ اما در مورد من، نه خانواده‌ام در ایران و نه سفارت جمهوری اسلامی ایران در فرانسه، برای مدت قابل توجهی در جریان وضعیت و محل نگهداری من قرار نگرفتند و این امر از مصادیق روشن نقض حقوق کنسولی است.

به گفته این مترجم اخبار مقاومت، خانواده او در ماه‌های نخست بازداشت، در وضعیت نگرانی و بی‌اطلاعی مطلق قرار داشته‌اند و تنها از طریق برخی پیگیری‌های رسانه‌ای و تلاش‌های خواهرش در فضای مجازی، به تدریج نسبت به اصل ماجرا و ماهیت پرونده آگاه شده‌اند.

محدودیت حجاب در زندان فرانسه

اسفندیاری در بخش دیگری از سخنان خود، به محدودیت‌ها و فشارهای فرهنگی در زندان فرانسه اشاره و تصریح کرد: من به عنوان یک زن مسلمان محجبه، انتظار داشتم حداقل حق بدیهی داشتن حجاب اسلامی در محیط زندان محفوظ بماند؛ اما در عمل، نه تنها چنین حقی به رسمیت شناخته نشد، بلکه در موارد متعددی با محدودیت و فشار در استفاده از روسری و پوشش کامل مواجه بودم.

وی این رفتار را در تضاد با شعارهای ظاهری فرانسه درباره «آزادی عقیده و آزادی پوشش» دانست و افزود: تجربه شخصی من نشان داد که وقتی پای یک زن مسلمانِ مدافع مقاومت و منتقد سیاست‌های رژیم صهیونیستی در میان باشد، بسیاری از این شعارها به راحتی کنار گذاشته می‌شود و شما با یک سیستم سخت‌گیر و تبعیض‌آمیز روبه‌رو می‌شوید.

آزادی بیان گزینشی؛ ممنوعیت دفاع از مقاومت

این فعال رسانه‌ای با نقد جدی ادعاهای غرب درباره آزادی بیان گفت: آن‌چه من در فرانسه دیدم این بود که آزادی بیان در این کشور، کاملاً گزینشی است؛ شما می‌توانید درباره بسیاری از موضوعات حرف بزنید، اما زمانی که به نقد رژیم صهیونیستی و دفاع از محور مقاومت برسید، مرزهای نانوشته‌ای ظاهر می‌شود و ابزارهای امنیتی و قضایی وارد عمل می‌شوند.

اسفندیاری تأکید کرد: ترجمه و انتشار حدود ۳۰ پیام خبری در حمایت از جبهه مقاومت، بهانه‌ای شد تا برای من اتهام «ترویج تروریسم» مطرح شود. این یعنی هر صدایی که بخواهد روایت رسمی حاکم بر رسانه‌های غربی را به چالش بکشد یا جنایات اسرائیل را برجسته کند، در معرض برچسب‌زنی و سرکوب قرار می‌گیرد.

به گفته او، در چنین فضایی، شعارهای پرطمطراق درباره آزادی بیان و حقوق بشر، در برابر منافع سیاسی و امنیتی قدرت‌های غربی چندان دوام نمی‌آورد و تجربه‌های عملی از این دست، شکاف میان «گفتمان رسمی» و «واقعیت میدانی» را عیان می‌کند.

جنگ روایت‌ها پس از ۷ اکتبر؛ شکستن انحصار رسانه‌های جریان اصلی

اسفندیاری بخش دیگری از گفت‌وگوی خود را به جنگ روایت‌ها پس از حوادث ۷ اکتبر اختصاص داد و با اشاره به عملکرد رسانه‌های فرانسوی در این مقطع گفت: رسانه‌های جریان اصلی در فرانسه، سال‌ها روایت یک‌طرفه‌ای از تحولات فلسطین ارائه کرده‌اند؛ روایتی که در آن، رژیم صهیونیستی در جایگاه قربانی و نیروهای مقاومت در مقام متهم و تروریست تصویر می‌شود.

۲۷ میلیون شرکت‌کننده در پویش جان فدا، ظرفیتی عظیم است

■ مسعود پزشکیان در گفت‌وگویی، به تشریح اقدامات دولت در حوزه اقتصادی، دستاوردهای دفاعی و دیپلماتیک، و چالش‌های پیش‌روی کشور در شرایط جنگ تحمیلی سوم پرداخت و اظهار داشت: آنچه مجموعه دولت در این مدت در پی آن بود، با لطف خداوند محقق شد و توانستیم ماه مبارک رمضان و سال نو را بدون احساس کمبود و با ثبات قیمت‌ها مدیریت کنیم.

رئیس جمهور با بیان اینکه تبعات جنگ متجاوزانه آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه کشورمان امروز گریبان‌گیر بسیاری از کشورهای جهان است، افزود: با لطف الهی و تلاشی که مدیران، مسئولان و وزرا انجام می‌دهند، آحاد ملت ایران در بازار کمبود نمی‌بینند و قیمت‌ها نیز در این مدت تا حدودی ثابت بوده و تغییرات آنچنانی نداشته است که این نشان می‌دهد سیستم در حال کارکرد صحیح است.

پزشکیان در ادامه با تجلیل از ایثارگری‌های نیروهای مسلح کشورمان تصریح کرد: از رزمندگان عزیز کشورمان که با تمام وجود از میهن دفاع کردند و افتخارآفرین شدند، قدردانی می‌کنم. آنان غرور ملی را زنده کردند.

رئیس جمهور با اشاره به تلاش مذبوحانه و شکست خورده دشمنان برای تسلیم کردن ایران افزود: آمریکا و رژیم اسرائیل تصور می‌کردند با جنگ علیه کشورمان ظرف مدت کوتاهی می‌توانند ما را به تسلیم وادار نمایند، اما حضور مردم و دفاع جانانه رزمندگان نشان داد که ملت قهرمان، لشکریان و نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران را به این سادگی‌ها نمی‌توان به تسلیم وادار کرد.

پزشکیان حضور مردم در صحنه‌های دفاع از میهن را «نمایشی بی‌نظیر در جهان» توصیف کرد و گفت: در دنیا کسی نمی‌توانست این حضور عظیم را در ذهن خود بپذیرد، به طوری که رئیس‌جمهور آمریکا ادعا کرد این تصاویر با هوش مصنوعی ساخته شده است، زیرا باور نمی‌کرد مردمانی هر شب پای نظام و کشورشان در خیابان‌ها، چهارراه‌ها و صحنه‌ها حاضر شوند و از عزت و سربلندی میهن خود دفاع کنند. این حضورها بزرگترین پشتوانه کشور ما است.

رئیس جمهور با اشاره به رهنمودهای رهبر معظم انقلاب پس از شهادت حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای خاطرنشان کرد: حضور مردم و رهبری و هدایت‌های معظم‌له دلگرمی بزرگی برای دولت در جهت ادامه کار، گفت‌وگوها و تعیین سیاست‌های پیش‌رو بوده است.

امروز به برکت روند دیپلماسی مقتدرانه، رژیم اسرائیل وادار به اعلام آتش‌بس شد

پزشکیان ابراز امیدواری کرد با روند موجود، بتوان با عزت مشکلات را مرتفع و از این مرحله با سربلندی خارج شد و افزود : امروز به برکت روند دیپلماسی مقتدرانه، رژیم اسرائیل وادار به اعلام آتش‌بس شد و در لبنان حق تهاجم به حزب الله و دیگر جبهه‌ها را ندارد. این تلاشی است که نظام اسلامی انجام می‌دهد و امیدواریم خداوند کمک کند تا شرمنده مردم نشویم. ما باید از برادران مان در پاکستان که با دلسوزی و اعتقاد در تلاشند ضمن حفظ عزت و سربلندی کشور، روند را به سمت اهدافمان هدایت کنند، تشکر و قدردانی کنیم.

رئیس‌جمهور با استناد به فرمایشات و فتوای رهبر شهید حضرت آیت الله خامنه‌ای تصریح کرد: ما به دنبال سلاح هسته‌ای نبوده و نیستیم. به دنبال ناآرامی و ترور در منطقه نیستیم. ما به دنبال آرامشیم و با عزت از تمامیت کشورمان دفاع می‌کنیم و بر چارچوب‌های حقوقی و قانونی پایبندیم. این آمریکا و رژیم اسرائیل هستند که کشور ما و منطقه را با ترور فرماندهان، سیاستمداران، دانشمندان و دانش‌آموزان به آشوب و جنگ کشانده و به واسطه انجام این جنایت ها در نگاه مردم دنیا منفور شده‌اند، اما با ابزار رسانه و با تبلیغات خود تلاش می‌کنند ایران را عامل مشکلات منطقه معرفی کنند. ما بر اصول و چارچوب های خود ایستاده‌ایم و این مهم باید به طرف مقابل تفهیم شود.

پزشکیان با اشاره به صدمات و سختی‌های جنگ اظهار داشت: وقتی می‌ایستیم و می‌جنگیم، باید عوارض و سختی‌های جنگ را نیز بپذ یریم و تحمل کنیم. نمی شود بجنگیم و هیچ مشکلی پیش نیاید. اکنون پس از جنگ به فرموده رسول خدا (ص) با جهاد اکبر روبرو هستیم و هنر آن است که بتوانیم سختی‌ها و مشکلات ایجاد شده را با همدلی، همیاری و تحمل مدیریت کنیم. اگر جنگ خاتمه یابد، باید با مردم گفت‌وگوی صادقانه داشته باشیم و از آنان کمک بخواهیم تا با عزت و قدرت از صدمات وارد شده خارج شویم.

رئیس‌جمهور با اشاره به پویش مردمی «جان فدا» گفت: نزدیک به

۲۷ میلیون نفر در این پویش حضور یافته‌اند. ممکن است لازم نباشد در جبهه بجنگند، اما می‌توانند در صحنه جامعه و با کمک‌های خود یاری‌گر باشند. کسی که حاضر است جانش را برای مملکت فدا کند، باید در برابر سختی‌ها آستین بالا بزند، بیاید میدان و به همنوعان خود کمک کند.

پزشکیان در پایان خاطرنشان کرد: ما در مجموعه دولت در دوران جنگ در بسیاری از صحنه‌ها حضور پیدا کردیم و جلسه گذاشتیم، اما رسانه‌ای نکردیم. مردم می‌بینند که دولت، وزرا و استانداران علیرغم همه سختی ها و مشکلات به خدمت‌رسانی ادامه می‌دهند و هنوز مردم ما احساس نمی‌کنند در جنگ هستند.

تحلیل چالش‌ها و دستاوردهای پس از انقلاب

محمد حسین عظیمی کارشناس مسائل حکمرانی اسلامی و مسائل سیاسی در گفت‌وگوی به تحلیل چالش‌ها و دستاوردهای پس از انقلاب پرداخت و گفت: در دورانی که به عنوان جنگ شناختی شناخته می‌شود، به نظر می‌رسد در عرصه اطلاع‌رسانی و تبیین دستاوردهای کشور، به‌ویژه در حوزه رسانه و مطبوعات، با تأخیر عمل کرده‌ایم. این تأخیر موجب شده تا در معرفی کارهای انجام شده و انتقال موفقیت‌ها به مردم، با ضعفی آشکار روبرو باشیم و نتوانسته‌ایم حق مطلب را آن‌گونه که شایسته است، ادا کنیم. با این حال، در مقایسه با گذشته، زیرساخت‌های کشور به شکل قابل توجهی توسعه یافته‌اند. بسیاری از افراد، حتی کسانی که با جمهوری اسلامی زاویه دیدگاه دارند، اذعان می‌کنند که امکانات و زیرساخت‌های موجود در وضعیت بسیار مطلوبی قرار دارند و این تحول در سال‌های اخیر برای مردم ملموس‌تر شده است.

وی با اشاره به پیشرفت‌های چشمگیر در حوزه بهداشت و درمان گفت: در حوزه بهداشت و درمان، شاهد تحولات بنیادینی بوده‌ایم. در ابتدای انقلاب، کشور برای تأمین پزشکان متخصص به شدت به نیروهای خارجی وابسته بود، اما امروزه ایران نه تنها در تربیت نیروهای متخصص در تمام حوزه‌های پزشکی به خودکفایی رسیده، بلکه پزشکان متخصص را به سراسر جهان صادر می‌کند. متخصصان ایرانی در بسیاری از رشته‌های پزشکی در سطح جهانی یا جزو ۵ نفر برتر هستند، در حالی که پیش از انقلاب چنین توانمندی علمی در این حوزه وجود نداشت.

عظیمی دربارا توسعه زیرساخت‌های فنی و رفاهی بیان کرد: در بخش زیرساخت‌های فنی، دستاوردهای قابل توجهی به دست آمده است. ساخت پالایشگاه‌های متعدد و توسعه تولید و صادرات فرآورده‌های غیرنفتی، نشان از پیشرفت در این حوزه دارد. بیش از ۹۰ درصد از زیرساخت‌های اساسی رفاهی و فنی مانند آب، گاز، برق و مخابرات، در دو دهه اخیر و پس از انقلاب، با احتساب دوران جنگ، طی بازه زمانی ۸ تا ۱۵ سال به مردم ارائه شده و توسعه یافته است.

کارشناس مسائل حکمرانی اسلامی و مسائل سیاسی درخصوص چالش‌ها در حوزه دانشگاهی و مدیریتی اظهارداشت: توسعه دانشگاهی نیز از دیگر نقاط قوت است. بسیاری از دانشگاه‌های کنونی، سال‌ها قبل تأسیس شده‌اند و شاهد رشد علمی و توسعه چشمگیری در سال‌های پس از انقلاب بوده‌اند. این امر منجر به تربیت متخصصان در حوزه‌های مختلف شده است. با این وجود، انتقاداتی مبنی بر عدم استفاده صحیح از ظرفیت این متخصصان در جایگاه‌های مدیریتی و همچنین عدم برآورده شدن برخی از انتظارات آن‌ها، مطرح است.

وی با اشاره به فرصت‌های برابر و استعدادهای درخشان گفت: با وجود چالش‌ها، فرصت‌های برابر برای شکوفایی استعدادها فراهم شده است. اشاره شده است که حتی در مناطق دورافتاده و روستاها، نفرات برتر کنکور از میان افرادی بوده‌اند که با کمترین امکانات، توانسته‌اند به موفقیت دست یابند. این نشان‌دهنده ارائه فرصت‌های آموزشی به همه ملت ایران است.

عظیمی ادامه داد: با وجود این دستاوردها، در جنگ شناختی، به گفته تحلیلگران، در عرصه رسانه و تبیین واقعیت‌ها، میدان به دشمن واگذار شده است. دشمن توانسته با بزرگ‌نمایی معایب و نادیده گرفتن محاسن بزرگ، تصویری مخدوش از وضعیت ارائه دهد. این امر، که ناشی از ضعف در اطلاع‌رسانی و تحلیل وقایع پس از انقلاب است، یک نقطه ضعف اساسی محسوب می‌شود که باید به سرعت جبران شود.

کارشناس مسائل حکمرانی اسلامی و مسائل سیاسی درباره فرهنگ‌سازی ناکافی در فضای مجازی اظهارداشت: پیش از جا افتادن فرهنگ استفاده صحیح از فضای مجازی، این فضا در کشور فراگیر شد. این خلاء فرهنگی موجب شده تا بسیاری از هموطنان، بدون سنجش و ارزیابی دقیق، هرگونه محتوای منتشر شده در فضای مجازی را بپذیرند و در واقعیت‌های غیرواقعی و اوهام غرق شوند. این وضعیت، شکستی بزرگ تلقی می‌شود که درس‌های مهمی برای آینده به همراه دارد. سرویس‌های امنیتی و جاسوسی دنیا و فضای رسانه‌ای و مجازی طراحی شده توسط آن‌ها، توانسته‌اند در سال‌های گذشته، عرصه را بر ما تنگ کنند. با وجود این شکست‌ها، اکنون که اقداماتی در حوزه رسانه در حال انجام است، امید است بتوان فضایی مناسب و تأثیرگذار در رسانه‌ها و مطبوعات ایجاد کرد.

عظیمی درباره رسانه تراز انقلاب اسلامی گفت: رسانه تراز انقلاب اسلامی، برای تحقق اهداف خود، باید در وهله اول، اصل فراگیری را سرلوحه قرار دهد؛ چرا که انقلاب، متعلق به تمامی مردم ایران، با هر دین، ایدئولوژی و گرایشی است. نظام جمهوری اسلامیِ ایران، هیچ‌گاه شرایطی را برای شهروندان خود ایجاد نکرده که صرفاً به دلیل تعلق به یک گروه خاص، از حقوق شهروندی یا منافع ملی بهره‌مند شوند و دیگران از آن محروم باشند. بر این اساس، رسانه تراز انقلاب اسلامی، علاوه بر ترویج فرهنگ انقلابی و اسلامی، باید نگاهی جامع به تمامی اقشار جامعه داشته باشد.

وی با اشاره به پذیرش نقد و ایجاد اعتماد عمومی بیان کرد: یکی از ارکان کلیدی در این مسیر، پذیرش انتقادات سازنده از سوی جامعه است. رسانه‌ای که بتواند انتقادات وارده به خود را با دیده انصاف بپذیرد و به آن پاسخ دهد، حتی در میان مخالفان فکری خود نیز، اعتبار کسب خواهد کرد. زمانی که افراد، حتی با وجود اختلاف نظر با تفکر حزب‌اللهی، صداقت، عدالت و عدم یک‌جانبه‌نگری را در این رسانه‌ها مشاهده کنند، به سخنانشان اعتماد خواهند کرد. این رسانه‌ها باید درد و گرفتاری‌های مردم را درک کرده و مشکلاتشان را بفهمند تا بتوانند به عنوان یک رسانه مؤثر و قابل اتکا عمل کنند.

عظیمی با اشاره به یافتن ریشه‌های جذب مخاطب به رسانه‌های منتقد و معاند گفت: مردم چرا به سمت رسانه‌های منتقد یا معاند کشیده می‌شوند؟ به جای سرزنش صرف این رسانه‌ها، باید ریشه‌های این جذب را در درون خود جستجو کرد. رسانه تراز انقلاب اسلامی باید به جای تمرکز صرف بر دشمنی دشمن، بر رفع نواقص داخلی و تقویت نقاط ضعف خود تمرکز کند. این رسانه وظیفه دارد با درک عمیق مخاطبان خود و افزایش روزافزون دایره جذب، اطمینان حاصل کند که پیام انقلاب به درستی به گوش همگان می‌رسد.

کارشناس مسائل حکمرانی اسلامی و مسائل سیاسی درباره آگاهی‌بخشی و تبدیل شدن به محور در بحران‌ها اظهارداشت: در زمان‌هایی که کشور با بمباران خبری نادرست و هجمه‌های اطلاعاتی مواجه است،

رسانه‌ای که بر مبنای صداقت، عدالت و وطن‌دوستی بنا شده باشد، می‌تواند به عنوان محور و مرجع قابل اتکا برای مردم عمل کند. در چنین شرایطی، حتی کسانی که ممکن است با تفکر حزب‌اللهی زاویه داشته باشند، پیام این رسانه را می‌پذیرند، زیرا آن را صدای حقیقت و دلسوزان واقعی کشور می‌دانند. این رویکرد، بُعدی اساسی از رسانه تراز انقلاب اسلامی را شکل می‌دهد که قادر است در بزنگاه‌های حساس، جامعه را در برابر اطلاعات نادرست واکسینه کرده و به سمت وحدت و همدلی هدایت کند.

وی درباره عدالت‌خواهی در تراز انقلاب اسلامی گفت: عدالت‌خواهی، هنگامی که با قوت و صداقت همراه باشد، ایجاب می‌کند که نه تنها به دنبال شناسایی بی‌عدالتی در جناح‌های رقیب باشیم، بلکه به درون خود نیز نظر افکنیم. این روحیه عدالت‌خواهی حکم می‌کند که بپذیریم فساد، مختص یک جناح خاص نیست و می‌تواند در لایه‌های مختلف جامعه، حتی در میان مدعیان انقلابی‌گری نیز ریشه دوانده باشد. متأسفانه، گاهی با معرفی و تعریف‌های اغراق‌آمیز از افرادی که ظاهری انقلابی دارند، اما در باطن فاسد هستند، به اعتبار جریان انقلابی لطمه وارد می‌شود. تلفات ناشی از این اشتباهات، گاه نادیده گرفته شده، در حالی که منافع جناحی و گروهی نباید مانع از برخورد قاطع با فساد شود.

اقتصاد سیاسیِ توسعه در ایران پس از جنگ تحمیلی سوم

دکتر احسان فرزانه در یادداشتی اختصاصی اینگونه می‌نویسد: الگوهای توسعه‌ی متعارف سرمایه‌دارانه– مانند الگوی نوسازی یا نئولیبرالستی –بر پایه دو اصل پیش‌بینی‌پذیری و جذب سرمایه‌ی خارجی بنا شده‌اند. اما ایران در حال حاضر در وضعیتی قرار دارد که این دو اصل در آن عملاً تحقّق ناپذیرند. حمله‌ی نظامی آمریکا و بی‌نتیجه ماندن مذاکرات اسلام‌آباد میان تیم‌های مذاکره‌کننده، نشان می‌دهدکه تهدید جنگ نه عارضه‌ی موقت، بلکه متغیری پایدار در آینده‌ی نزدیک ایران خواهد بود. در چنین شرایطی، انتظار برای شکوفایی بخش خصوصی و ورود سرمایه‌ی خارجی، خوش‌خیالی است. سرمایه ذاتاً طالب ثبات است و وقتی امکان حملات گاه‌وبیگاه و ضرب‌الاجل‌های متناوب وجود داشته باشد، سرمایه‌داران تمایلی به راه‌اندازی پروژه‌های زیربنایی نخواهند داشت. ایران نمی‌تواند و نباید منتظر معجزه‌ی بازار بماند. توسعه‌ی متعارف برای ایران یک سراب است و دنبال آن دویدن، حاصلی جز اتلاف منابع برای سازماندهی آلترناتیو نخواهد داشت.

وقتی حیات سیاسی با تهدید حمله‌ی نظامی توأم می‌شود، الگوی کلی انتفاع نیز تغییر می‌کند. سرمایه‌دارِ خصوصی که طبعاً به دنبال سودآوری برای خویش است، انگیزه‌ی چندانی برای تبدیل سرمایه‌ی خود به زیرساخت‌های صنعتی و تکنولوژیک– و بطور کلی احداث چیزی –نخواهد داشت. نتیجه‌ی ناگزیر این وضعیت، خارج شدنِ بیش از پیشِ سرمایه‌ها از بخش مولد است. سرمایه‌ها به جای آنکه وارد پروژه‌های تحقیق و توسعه شوند، به ارز، طلا و... بدل می‌گردند. این نوع دارایی‌ها بازده آنی و قابلیت جابجایی سریع دارند. منطقِ سرمایه‌گذاریِ مولد تثبیت آن در نقطه‌ای از زمین است. اما وقتی زمین در معرض احتمال بمباران است، این تثبیت به منزله‌ی ریسکِ مطلق برای سرمایه‌دار است. کارخانه‌ای که زمان و وجوه فراوانی صرفِ استقرار ماشین‌آلات و خط تولید آن شده، در برابر جنگنده‌های نسل پنجم در معرض خطر امحا قرار می‌گیرد. وقتی پتروشیمی‌ها و صنایع فولاد کشور از اهداف اصلی حملات در جنگ اخیر بوده‌اند، سرمایه‌های خصوصی حتی به جانب تأمین مواد اولیه برای صنایع استراتژیک هم نخواهند رفت. از طرف دیگر، در چنین شرایطی ارز و طلا نه صرفاً ابزار سوداگری، بلکه امکانی برای جداسازی دارایی از هویتِ سرزمینی هستند. این نوع دارایی‌ها در صندوق‌ها یا کدهای دیجیتال جای می‌گیرند و می‌توانند سریعاً مرزهای مادی را درنوردند. در نتیجه، درحالیکه کشور برای مقابله با تهدیدات به قدرت صنعتی و فناورانه نیاز دارد، بخش خصوصی در جهتِ عکس حرکت می‌کند. اینجاست که شکافی عمیق میان اراده‌ی دولت برای مقاومت و عقلانیت بازاربنیان ایجاد می‌شود. بازارگرایی در چنین جنگی نه فقط محرک توسعه نیست، بلکه شوکِ ناشی از حملاتِ هوایی به زیرساخت‌های تولیدی را با تحمیلِ فشارِ تورمی بر پیکره‌ی جامعه دوچندان می‌کند.

نمونه‌های مشابه تاریخی

تجربه‌ی تاریخی نشان می‌دهد در شرایط جنگی حتی لیبرال‌ترین دولت‌ها نیز ناگزیر از تغییر الگوی خود بوده‌اند. آمریکای سال‌های جنگ جهانی دوم نمونه‌ی برجسته‌ای از برنامه‌ریزی متمرکز در مقیاس ملی است. اندکی پس از ورود آمریکا به جنگ، شرکت‌هایی همچون «فورد» به طرز کاملاً دستوری به تولید تانک، هواپیما و خودروهای نظامی پرداختند. دولت آمریکا «هیئت تولید جنگی» را با هدف بُردن صنایع غیرنظامی به سمت ساختن تجهیزات نظامی به وجود آورد. این نهاد تعیین می‌کرد چه موادی– فولاد، آلومینیوم و لاستیک –کجا مصرف شوند و گاهاً بطور مستقیم اداره‌ی کارخانه‌ها را در اختیار می‌گرفت. دولت پروژه‌های عظیمی را خلافِ منطق بازار پیش می‌بُرد. برنامه‌ی ساخت انبوه کشتی‌های لیبرتیِ که با طراحی ساده در هجده کارخانه ساخته می‌شدند از آن جمله است. علاوه بر این، «اداره‌ی قیمت‌ها» نرخ‌گذاری و جیره‌بندی اقلام حساس مانند بنزین و مواد غذایی را انجام می‌داد. کنگره‌ی آمریکا برای جلوگیری از ثروت‌اندوزی شرکت‌ها در شرایط بحرانی، قانون مالیات بر سودهای اضافی را تصویب نمود. نرخ این مالیات در اوج جنگ حتی به نود و پنج درصد سود برخی شرکت‌های خاص می‌رسید.

بازاندیشی درباره‌ی حدود و ثغور مداخله‌ی دولت

حتی با فرض خارج شدن از شرایط رویارویی نظامی با آمریکا و رژیم صهیونیستی، ورود ایران به نظم تجاری موجود بین‌الملل چندان محتمل نیست. لغو تحریم‌های ایران مستلزم پذیرش آن به عنوان قدرت هژمون منطقه‌ای از جانب آمریکاست. دولت آمریکا نمی‌تواند بدون صرفنظر کردن از سلطه بر خاورمیانه و ملاحظاتی که در مورد توسعه‌ی رژیم صهیونیستی دارد، از تحریم‌های ایران صرفنظر کند. البته بسیاری از تحریم‌ها حاصل مصوبات کنگره‌ی آمریکا هستند و حتی در صورت تغییر رویکرد کاخ سفید در منطقه، شالکه‌ی کلی آن‌ها باقی خواهد ماند.

علاوه بر این، پس از دو مرحله تجاوزِ نظامی به کشور در چند ماه گذشته، الگوی آمریکا برای مهار جمهوری اسلامی ایران از فشار حداکثری فراتر رفته است. اگرچه با ضربات کوبنده‌ی ایران به رژیم صهیونیستی، پایگاه‌های آمریکا و شرکای عرب آن و خصوصاً تسلط بر تنگه‌ی هرمز به عنوانِ شریان اصلی انرژی جهان، توازن جدیدی برقرار شده، اما واقعیت این است که بازدارندگیِ کامل– به معنای حذفِ مطلقِ احتمالِ حملات بعدی –هنوز حاصل نشده است.

الگوی توسعه‌ی متعارف مبتنی بر گسترش بازار، جذب سرمایه‌ی خارجی و پیوستن به زنجیره‌ی ارزش جهانی، پیش‌فرض‌های خاصی دارد که در شرایط کنونی ایران قابل حصول نیست. الگوی نئولیبرالی تعدیل ساختاری در ایران از بدو اجرا– در خاتمه‌ی جنگ با عراق –تاکنون نتایج قابل دفاعی نداشته است. اما با توجه به تحولات اخیر، تداوم آن به هیچ وجه قابل توجیه نیست. در این الگو فرض شده که سودآوری محرک سازندگی است. اما وقتی احتمال تخریب فیزیکیِ سرمایه‌گذاری‌ها– نظیر کارخانجات –وجود دارد، تمنای سود عملاً به صفر می‌گراید. در چنین اوضاعی، سرمایه‌داران تمایل می‌یابند منابع را از دارایی‌های غیرمنقول به سمت دارایی‌های سیال با قدرت نقدشوندگی بالا هدایت کنند. آنان نه تنها تمایلی به تزریق نقدینگی به پروژه‌هایِ آسیب‌دیده نخواهند داشت، بلکه ممکن است از دارایی‌های خصوصیِ خود برای تأمین نقدینگیِ لازم جهت خروج سرمایه استفاده می‌کند. این چنین است که خصوصی‌سازی به مثابه سازوکار انتقالِ منابع از حوزه‌های مولد به غیرمولد عمل خواهد نمود. فعالیت در بخشِ واقعی اقتصاد. چون پُرمخاطره است، برمبنای عقل متعارفِ سرمایه‌دارانه از دستور کار خارج خواهد شد.

در زمان بی‌اطمینانی، دولت تنها نهادِ واجد بینش استراتژیک خواهد بود.

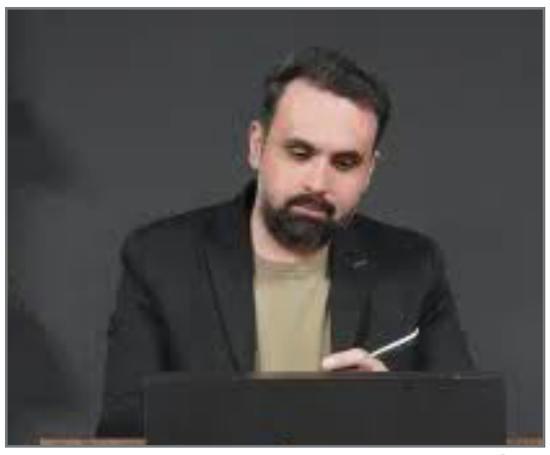

دولت آن نهادی است که می‌تواند زیانِ ناشی از بازسازی و توسعه‌ی کشور را به نیت حفظ خود متحمّل شود. بقای دولت به جغرافیای آن گره خورده، نه به ترازنامه‌ی سالانه‌اش. دولت نمی‌تواند همچون یک سرمایه‌دار دارایی خود را نقد کرده و به جای دیگری برود و مجبور است فراتر از منطق سود و زیان، به دهه‌های آتی بیندیشد. این الزام به ماندن، الزام احداث زیرساختِ‌های صنعتی و فناورانه– به رغم تهدید مجدداً مورد هدف قرار گرفتن– را ایجاد می‌نماید. چنین زیرساخت‌هایی در واقع بنیانِ بقای دولت هستند. اگر صنایع یا زیرساخت‌های فناورانه منهدم شوند، نیروهای مسلح نیز صدمه فراوانی خواهند دید. این صنایع و زیرساخت‌ها فقط اموال عمومی نیستند، بلکه بخشی از سیستمِ تسلیحاتی کشور هستند.

نتیجه‌گیری

الگوی آمریکا در مواجه با ایران آشکارا از فشار حداکثری فراتر رفته است. با تهاجمی که از نهم اسفند سال گذشته به کشور صورت گرفت و نتایج آن، بیش از پیش روشن شده که آمریکا قادر به جنگی تمام‌عیار و طولانی مدت با جمهوری اسلامی ایران نیست و نخواهد توانست با اِعمال قدرت نظامی اهدافی چون تغییر حکومت، تسلیم یا حتی تغییر رویکرد آن را محقّق نماید. اما این به منزله‌ی خاتمه دادن به محاصره‌ی کشور و تلاش برای جلوگیری از توسعه‌ی آن نیست. در الگوی جدید، آمریکا سعی خواهد نمود با تهدید به جنگ و حملات گهگاهی– مستقیم یا از طریق رژیم صهیونیستی –ایران را در وضع «اضطرارِ دائمی» نگاه دارد و از برقراری ثبات در آن جلوگیری نماید. بدین‌ترتیب توان کشور عمدتاً صرف مقابله با انواع و اقسام تهدیدات عاجل خواهد شد. در مواجهه با این الگو، تأمین امنیت ملّی مستلزم تغییرِ بنیادین در الگوی مداخله‌ی دولت و شیوه‌ی اداره‌ی اقتصاد سیاسی نیز هست. وقتی آمریکا می‌کوشد با ایجاد بی‌ثباتی، مملکت را در شرایط امتناع توسعه قرار دهد، تکیه بر الگوهایِ متعارف بازارگرایانه، عملاً بازی در زمینِ دشمن است. در مقابل، بایستی دولت نقشی راهبردی در سرمایه‌گذاری، کانالیزه کردن منابع و توسعه‌ی زیرساختی بر عهده گیرد. پاسخ به اضطرارِ دائمی، طراحیِ ساختاری برای توسعه بخشِ واقعیِ اقتصاد با عاملیت گسترده‌ی دولت است. از این طریق است که می‌توان تهدیدِ فرساینده‌ی آمریکا را با ناکامی مواجه کرد.

مسیری که با آدم (ع) شروع شد و با ظهور کامل می‌شود

دعای ندبه میراث جاودان امام صادق علیه‌السلام برای شیعیان است؛ دعایی که به اصلی‌ترین معارف اسلام یعنی مهدویت می‌پردازد. آغاز دعا با نام بردن از انبیای الهی و شرح جایگاه رسالت آنان، از آدم علیه‌السلام تا پیامبران اولوالعزم، درواقع مقدمه‌ای است برای ترسیم یک خط ممتد هدایت. دعا رسالت آنان را «وسیله رسیدن به خدا و راه جلب رضوان الهی» معرفی می‌کند؛ یعنی هر پیامبر حلقه‌ای از زنجیره هدایت است که بشر را به سمت مقصد الهی سوق می‌دهد. سپس با تعبیری عمیق ادامه می‌دهد که خداوند «یک نگهبان و پاسدار دین را پس از دیگری قرار داد؛ از زمانی به زمانی دیگر» تا دین برپا بماند، حجت بر مردم تمام شود، و حق از جایگاه خودش کنار نرود. این تداوم هدایت، معنای همان سنت الهی است که اجازه نمی‌دهد زمین هیچ‌گاه از حجت الهی خالی بماند.

در ادامهٔ دعا، حکمت این استمرار روشن می‌شود: تا باطل بر اهلش غلبه نکند و کسی روز قیامت نگوید «چرا پیامبری هشداردهنده نفرستادی و چرا برای ما نشانه‌ای راهنما قرار ندادی تا پیش از خواری و سقوط، از آیات تو پیروی کنیم؟» این بخش درواقع ریشهٔ اعتقاد به حجت نهایی و امام مهدی علیه‌السلام را آشکار می‌کند؛ اینکه امتداد خط انبیا، در آخرین حجت الهی به اوج می‌رسد و زمین حتی یک لحظه بدون هادی الهی رها نمی‌شود. چنین خوانشی از دعای ندبه، نگاه امام صادق علیه‌السلام به مسئله آخرالزمان را نشان می‌دهد: هدایت الهی یک جریان پیوسته، مستمر و تا لحظه ظهور ادامه‌دار است.

در ادامه این بخش از دعای ندبه، ماجرا به رسالت پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله می‌رسد و نقطهٔ اوج حکمت بعثت ایشان را یادآور می‌شود؛ همان وعدهٔ الهی که «دین او را بر همهٔ ادیان پیروز کند، هرچند مشرکان ناخشنود باشند». احادیث ما روشن می‌کنند که تحقق کامل این وعدهٔ خدا در قرآن در روزگار قیام قائم از فرزندان پیامبر است که سبب می‌شود دین اسلام بر تمام ادیان غلبه یابد؛ یعنی همان امتداد تاریخی رسالت که در نهایت با ظهور، به نقطهٔ کمال می‌رسد. سپس مهم‌ترین اجر رسالت پیامبر را، مطابق آیهٔ مودت، دوستی و پیروی از عترت معرفی می‌کند و آنان را چنین توصیف می‌فرماید: «آنان راه رسیدن به تو و مسیر دست یافتن به رضوان تو بودند». این تعبیر، حلقه اتصال آغاز و میانهٔ دعاست که در انتها به مسئلهٔ مهدویت پیوند می‌خورد؛ یعنی همان کاری که برای انبیای پیشین بیان شد، در امت اسلام با عترت پیامبر تکمیل می‌شود.

پس از آن، دعا وارد ماجرای غدیر می‌شود؛ نقطه‌ای که جریان رسالت در مسیر امامت امتداد یافت. در این فراز، بخشی از صفات امیرمؤمنان علیه‌السلام در بیان پیامبر اکرم یادآوری می‌شود؛ از جمله اینکه او «ریسمان محکم خدا» و «صراط مستقیم» است. سپس از آینده امیرمؤمنان خبر می‌دهد؛ آینده‌ای که در آن نقش او به عنوان ستون هدایت الهی و معیار حق در امت آشکار می‌شود. این بخش از دعا، غدیر را نه یک حادثهٔ تاریخی، بلکه نقطهٔ کلیدی در استمرار سنت الهی هدایت معرفی می‌کند؛ سنتی که از آدم تا خاتم و سپس در مسیر امامت تا قیام مهدی علیه‌السلام ادامه می‌یابد.

در ادامه، دعای ندبه به یکی از دردناک‌ترین بخش‌های تاریخ اهل‌بیت علیهم‌السلام می‌رسد؛ جایی که مظلومیت خاندان وحی را پس از پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله روایت می‌کند. دعا با لحنی اندوه‌بار می‌گوید امتی که باید «مودت عترت» را به‌عنوان اِجرِ رسالت می‌پذیرفت، بر دشمنی با آنان اصرار ورزید: « وَالْأُمَّةُ مُصِرَّةٌ عَلَى مَقْتِهِ، مُجْتَمِعَةٌ عَلَى قَطِيعَةِ رَحِمِهِ.»؛ یعنی امتی که باید رحمت و حرمت اهل‌بیت را پاس می‌داشت، بر بریدن پیوند خود با آنان همداستان شد. نتیجه نیز همان است که دعا خلاصه می‌کند: «پس برخی کشته شدند، برخی به اسارت رفتند، و برخی به گوشه‌نشینی وادار شدند»؛ تصویری کوتاه اما دقیق از حوادث پس از رحلت نبی اکرم به ویژه عاشورا، حوادث پس از آن، و قرن‌ها فشار و طرد امامان معصوم. اما دعا در همین نقطه تاریک، چشم‌اندازی روشن و حتمی را یادآوری می‌کند: اینکه سنت الهی بر پیروزی نهایی حق استوار است. پس می‌فرماید که قضای الهی به‌گونه‌ای رقم خورده که نتیجه‌اش برای اهل ایمان و اهل‌بیت، «نیکوترین پاداش» است؛ زیرا «زمین از آنِ خداست و آن را به هر کس از بندگانش که بخواهد به میراث می‌دهد، و سرانجام از آنِ پرهیزگاران است؛ يُورِثُهَا مَن يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ» (سوره اعراف، آیه ۱۲۸) سپس آیه دیگری را یاد می‌کند که تأکیدی دوباره بر قطعیت تحقق وعده الهی است: «پاک است پروردگار ما؛ بی‌گمان وعده پروردگار ما انجام‌شدنی است؛ وَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنْ كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولاً». (سوره اسراء، آیه ۱۰۸) سپس در ادامه، با این حقیقت مطمئن ختم می‌شود: «خدا هرگز وعده خود را خلاف نمی‌کند، و او عزیز و حکیم است.» (سوره روم، آیه ۶)

در ادامه، پس از اشاره به مظلومیت و غربت اهل‌بیت علیهم‌السلام، لحن دعا وارد مرحله‌ای سوزناک و مرثیه‌گون می‌شود. گویی جمعی از سوگواران، در فراق حجت‌های الهی، مردم را به ندبه و گریه فرا می‌خوانند: «و باید نوحه‌سرایان بر آنان نوحه کنند، و برای مثل آنان اشک‌ها روان گردد؛ فریادکنندگان فریاد برآورند، و نالندگان بنالند، و شیون‌کنندگان شیون سر دهند.»

آمریکا در جنگ با ایران چه چیزهایی را از دست داد؟

■ اندیشکده امریکن پراگرس در تحلیلی نوشته است که نتیجه ۶ هفته کارزار نظامی آمریکا و اسرائیل غیرقابل انکار است: آمریکا در موقعیتی ضعیف‌تر از قبل از جنگ قرار گرفته است. برخی محورهای این گزارش به این شرح است:

۱. هزینه‌های اخلاقی؛ لکه‌دار شدن شهرت ارتش آمریکا

ترامپ و هگست کارزار ایران را بدون اهداف مشخص، بدون برنامه خروج و بدون موافقت کنگره آغاز کردند. ترامپ تهدید به نابودی «تمدن» ایران کرد و هگست خواستار «امان ندادن به دشمنان» شد. این فراخوان صریح برای جنایت جنگی، شهرت نیروهای مسلح آمریکا را لکه‌دار کرده است. حملات بیش از ۱۷۰۰ غیرنظامی ایرانی از جمله ۲۵۴ کودک را کشته است.

۲. هزینه‌های اقتصادی؛ بحران انرژی و فشار بر جیب آمریکایی‌ها

بسته شدن تنگه هرمز، ۱۰ درصد عرضه نفت جهان را خارج کرد. رئیس آژانس بین‌المللی انرژی گفت این بحران «جدی‌تر از بحران‌های ۱۹۷۳، ۱۹۷۹ و ۲۰۲۲ روی هم» است. قیمت بنزین در آمریکا ۳۹ درصد افزایش یافت. وزارت دفاع در ۳۹ روز بیش از ۳۳ میلیارد دلار هزینه کرده است.

۳. هزینه‌های راهبردی؛ ایران قوی‌تر از قبل از جنگ

ترور رهبران قدیمی باعث ضعیف‌تر شدن ایران نشده است. حملات هوایی در حذف ذخایر موشکی موفق نبود. ایران هنوز اورانیوم با غنای بالا در اختیار دارد. آمریکا تجهیزاتی به ارزش بیش از ۲,۳۵ میلیارد دلار از دست داده است.

جمع‌بندی

امریکن پراگرس نتیجه می‌گیرد ترامپ بین دو راهی گیر کرده است: هر توافقی به نفع ایران خواهد بود، اما از سرگیری جنگ نیز این معادله را تغییر نمی‌دهد. ایران صرفاً با زنده ماندن، قوی‌تر از قبل ظاهر شده است. ترامپ با آغاز این جنگ نسنجیده، به ایران اجازه داده از آواره شکست، پیروزی را برباید و از یک حکومت مهارشده به یک بازیگر منطقه‌ای در حال صعود تبدیل شود. به هر معیاری، آمریکا از شش هفته پیش ناامن‌تر و فقیرتر شده است.

مأموریت جدید سفیر سابق اسرائیل در باکو

■ وزارت امور خارجه رژیم صهیونیستی روز گذشته در اقدامی که واکنش‌های منطقه‌ای گسترده‌ای را به همراه داشته، از تعیین اولین سفیر این رژیم در جمهوری خودخوانده و جدایی‌طلب «سومالی‌لند» خبر داد.

این وزارتخانه اسرائیلی اعلام کرد که این سمت استراتژیک به «مایکل لوتم»، دیپلمات کارکشته و باسابقه صهیونیست واگذار شده که پیش از این سابقه طولانی در فعالیت‌های دیپلماتیک و سیاسی در جمهوری آذربایجان را در کارنامه کاری خود دارد.

مایکل لوتم علاوه بر حضور در باکو، پیش‌تر ریاست هیئت‌های دیپلماتیک رژیم صهیونیستی در کشورهای کنیا و قزاقستان را نیز بر عهده داشته و اکنون مأمور به پیشبرد اهداف تل‌آویو در قاره آفریقا شده است.

تصمیم برای این انتصاب، به دنبال اقدام جنجالی و تحریک‌آمیز تل‌آویو در به رسمیت شناختن استقلال این منطقه خودمختار در دسامبر سال ۲۰۲۵ اتخاذ شده است.

ناظران سیاسی بر این باورند که این اقدام، مرحله مهمی در توسعه حضور دیپلماتیک و نفوذ امنیتی رژیم صهیونیستی در منطقه به شدت استراتژیک شاخ آفریقا به شمار می‌رود. پیش از این نیز، تل‌آویو به منظور تحکیم این روابط غیرقانونی، استوارنامه نخستین سفیر سومالی‌لند را دریافت کرده بود.

مایکل لوتم که برای محافل سیاسی منطقه چهره‌ای کاملاً شناخته‌شده محسوب می‌شود، اکنون به عنوان اولین سفیر رسمی در سومالی‌لند خودخوانده ایفای نقش خواهد کرد تا برنامه‌های توسعه‌طلبانه تل‌آویو را در این جغرافیا پیاده‌سازی کند.

انتصاب لوتم بلافاصله پس از سفر «گیدئون ساعر»، وزیر امور خارجه رژیم صهیونیستی به شهر «هرجیسا» (مرکز سومالی‌لند) در ژانویه سال ۲۰۲۶ صورت گرفت. این سفر پرحاشیه، نخستین تماس در سطح عالی‌رتبه میان طرفین پس از به رسمیت شناختن استقلال این منطقه جدایی‌طلب محسوب می‌شد که خشم مقامات سومالی را برانگیخت.

در پی این اقدام مداخله‌جویانه، دولت فدرال سومالی مستقر در «موگادیشو» به شدت تحرکات اسرائیل را محکوم کرد. مقامات سومالی این سفر را یک «تهاجم غیرمجاز» و «نقض آشکار و گستاخانه حاکمیت ملی» خود توصیف کردند.

دولت سومالی با صدور بیانیه‌هایی بار دیگر با قاطعیت تأکید کرد که منطقه هرجیسا همچنان یک «بخش جدایی‌ناپذیر» از قلمرو جمهوری فدرال سومالی است و هرگونه تحرک خارجی در آن غیرقانونی است.

شکاف ژئوپلیتیک و موضع‌گیری قاطع آنکارا و باکو در قبال تحرکات تل‌آویو

از منظر معادلات ژئوپلیتیک، به رسمیت شناختن سومالی‌لند – به عنوان یک موجودیت جدایی‌طلب در داخل قلمرو شناخته‌شده سومالی – توسط رژیم صهیونیستی، اوضاع امنیتی و سیاسی این منطقه را به شدت پیچیده و ملتهب کرده است. شاخ آفریقا منطقه‌ای است که منافع کلان قدرت‌های بزرگ جهانی در آن تلاقی پیدا می‌کند، مسیرهای تجاری و حیاتی راهبردی از آن عبور می‌کنند و ترکیه نیز در آن از نفوذ چشمگیر و تاریخی برخوردار است.

در تقابل با سیاست‌های تجزیه‌طلبانه تل‌آویو، ترکیه و جمهوری آذربایجان همچنان به طور مستمر و قاطع از دولت مرکزی سومالی و یکپارچگی این کشور حمایت می‌کنند.

بلافاصله پس از تحرکات رژیم صهیونیستی در منطقه، «حسن شیخ محمود»، رئیس‌جمهور سومالی در یک سفر اضطراری و از پیش تعیین‌نشده راهی آنکارا شد تا با «رجب طیب اردوغان»، همتای ترکیه‌ای خود دیدار و رایزنی کند. در جریان این نشست مهم،

سران دو کشور بر سر تعمیق و گسترش همه‌جانبه همکاری‌ها در حوزه‌های حساس نظامی و اطلاعاتی و همچنین توسعه میادین کشف‌شده نفت و گاز به توافقات راهبردی دست یافتند.

وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان نیز با انتشار بیانیه‌ای رسمی به این تحولات واکنش نشان داد. اگرچه در متن این بیانیه دیپلماتیک به طور مستقیم نامی از رژیم صهیونیستی به میان نیامده است، اما باکو رسماً تأکید کرد که به رسمیت شناختن چنین مناطق جدایی‌طلبی اساساً با حقوق بین‌الملل در تضاد آشکار است و جمهوری آذربایجان به طور کامل و بدون قید و شرط از تمامیت ارضی و حاکمیت ملی سومالی حمایت می‌کند.

نکته بسیار قابل توجه و نمادین در این میان آن است که در همین روزهای اخیر (۱۴ آوریل)، «عبدالنور داهیر فیدو»، سفیر جدید سومالی در جمهوری آذربایجان، طی مراسمی استوارنامه خود را تقدیم «الهام علی‌اف»، رئیس‌جمهور این کشور کرد. طرفین در جریان این دیدار دوجانبه، چشم‌اندازهای گسترش همکاری‌های اقتصادی و تجاری را مورد بحث و بررسی قرار دادند. تاریخچه روابط دیپلماتیک باکو و موگادیشو به حدود دو دهه پیش بازمی‌گردد و اخیراً تماس‌ها و رفت‌وآمدها در بالاترین سطوح سیاسی میان دو کشور به طرز ملموس و معناداری افزایش یافته است.

رقابت قدرت‌ها بر سر تسلط بر سواحل استراتژیک خلیج عدن

در شرایطی که کشورهای شریک مانند جمهوری آذربایجان و ترکیه بر حفظ حاکمیت ملی و تمامیت ارضی سومالی پافشاری می‌کنند، رژیم صهیونیستی با به رسمیت شناختن منطقه خودمختار سومالی‌لند، عملاً در حال ایجاد یک پایگاه راهبردی و نفوذگاه امنیتی برای خود در قلب شاخ آفریقا است.

منطقه خودمختار سومالی‌لند دقیقاً در امتداد سواحل استراتژیک خلیج عدن واقع شده است؛ محدوده‌ای که شاهرگ اصلی تجارت دریایی بین‌المللی و انتقال انرژی محسوب می‌شود. نکته حائز اهمیت این است که دقیقاً در همین پهنه آبی است که نیروهای مسلح یمن (انصارالله) به عنوان یکی از اصلی‌ترین مخالفان سرسخت رژیم جعلی صهیونیستی، عملیات‌های بازدارنده خود را علیه کشتی‌های مرتبط با منافع این رژیم اجرا می‌کنند.

بر اساس داده‌های منتشر شده توسط شرکت تحلیل دریایی «لویدز لیست» (Lloud's List)، حدود ۱۲ درصد از کل حجم تجارت جهانی از طریق آب‌های خلیج عدن و در امتداد سواحل سومالی به سمت کانال مهم سوئز عبور می‌کند که ارزش مادی این محموله‌ها به طور میانگین بالغ بر یک تریلیون دلار در هر سال برآورد می‌شود. این ارقام به تنهایی نشان‌دهنده دلیل تقلای تل‌آویو برای حضور در این شاهراه است.

اعلام آزادی تردد در تنگه هرمز در دوره باقی‌مانده از آتش‌بس

■ «سید عباس عراقچی» وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران در شبکه اجتماعی X از آزادی تردد در تنگه هرمز در دوره باقی‌مانده از آتش‌بس خبر داد.

عراقچی افزود: در پی اعلام آتش‌بس در لبنان، عبور و مرور تمامی کشتی‌های تجاری از طریق تنگه هرمز برای باقی‌مانده دوره آتش‌بس به‌طور کامل آزاد اعلام می‌شود.

عراقچی: تعهد ایران به صلح و ثبات منطقه راسخ و مشترک با پاکستان است

وی گفت: این تردد باید در مسیر هماهنگ‌شده و از پیش اعلام‌شده توسط سازمان بنادر و دریانوردی جمهوری اسلامی ایران انجام گیرد.

سقوط جایگاه آمریکا در جمهوری آذربایجان پس از جنگ

■ پس از آغاز جنگ با ایران، نگرش افکار عمومی و رویکردها نسبت به آمریکا در جمهوری آذربایجان به شدت رو به وخامت گذاشته است. این موضوع را تلگراف‌های دیپلماتیک و اسناد کاملاً محرمانه‌ای که اخیراً از سوی سفارت آمریکا در باکو به مقر اصلی وزارت امور خارجه این کشور در واشنگتن ارسال شده، به وضوح تأیید می‌کند.

نشریه آمریکایی «پلیتیکو» اخیراً توانسته به مجموعه مهمی از اسناد محرمانه و طبقه‌بندی‌شده‌ای دسترسی پیدا کند که از سفارتخانه‌های آمریکا در کشورهای بحرین، جمهوری آذربایجان و اندونزی به وزارت خارجه این کشور مخابره شده‌اند.

در متن این پیام‌های دیپلماتیک تأکید شده که درگیری مستقیم با ایران، شبکه روابط امنیتی جهانی آمریکا را با تهدیدات جدی مواجه ساخته و آسیب‌های عمیق و جبران‌ناپذیری به وجهه و اعتبار این کشور در جهان اسلام وارد می‌آورد.

بر اساس این افشاگری، این تلگراف‌های هشدارآمیز در تاریخ ۱۵ آوریل به واشنگتن مخابره شده‌اند. دیپلمات‌های آمریکایی مستقر در پایتخت‌های این کشورها، تصویر نگران‌کننده‌ای را ترسیم کرده‌اند: ایالات متحده در حال حاضر تحت فشارهای سنگین اطلاعاتی و رسانه‌ای از سوی نیروهای طرفدار ایران قرار دارد؛ نیروهایی که در فضای سایبری و شبکه‌های دیجیتال ابتکار عمل فوق‌العاده‌ای از خود به نمایش می‌گذارند.

درجا زدن و افول؛ وضعیت بحرانی روابط واشنگتن و باکو

دیپلمات‌های آمریکایی مستقر در باکو با ابراز نگرانی خاطرنشان می‌کنند که روابط دوجانبه واشنگتن با جمهوری آذربایجان، که تا پیش از این رویدادها، پیشرفت‌های چشمگیر و قابل‌توجهی را نشان می‌داد، اکنون متوقف شده است.

در این سند تصریح شده که این روابط «در بهترین حالت در وضعیت درجا زدن و رکود قرار گرفته و بر اساس شواهد موجود، رو به افول و وخامت می‌رود.»

گزارش‌های مشابهی از چالش‌های آمریکا در دیگر کشورهای اسلامی شرق نیز به چشم می‌خورد. دیپلمات‌های آمریکایی در منامه (بحرین) در گزارش‌های خود اشاره می‌کنند که دولت این کشور با موجی از پرسش‌ها در افکار عمومی مواجه شده است؛ مبنی بر اینکه آیا آمریکا متحد خود را در برابر موشک‌ها و پهپادهای ایرانی به حال خود رها کرده است؟ از سوی دیگر، رهبر اندونزی نیز به احتمال فراوان با فشارهای فزاینده مردمی برای کاهش سطح روابط دفاعی با آمریکا روبرو خواهد شد.

بحرین و آمریکا به طور سنتی متحدانی وفادار به شمار می‌روند و مقر ناوگان پنجم نیروی دریایی آمریکا در این کشور خاورمیانه‌ای مستقر است. با این وجود، طبق محتوای تلگراف ارسال‌شده از منامه، جنگ با ایران این ذهنیت را در جامعه بحرین شکل داده است که واشنگتن با رها کردن بحرین، تمام تمرکز خود را صرفاً بر دفاع از اسرائیل معطوف کرده است.

در حساب‌های کاربری شبکه‌های اجتماعی که اغلب طرفدار ایران هستند، این خط فکری به شدت ترویج می‌شود که حضور نظامیان آمریکایی، بحرین را به یک هدف نظامی تبدیل کرده است.

از صادرات گاز به سوریه تا قبرس شمالی

■ الهام علی‌اف، رئیس‌جمهور آذربایجان که به منظور شرکت در پنجمین مجمع دیپلماسی آنتالیا (ADF ۲۰۲۶) به ترکیه سفر کرده است، در حاشیه این رویداد بین‌المللی دیدارهای دوجانبه فشرده و مهمی را با سران کشورهای مختلف و مقامات ارشد حاضر در اجلاس برگزار کرد.

این رایزنی‌ها که طیف گسترده‌ای از موضوعات از جمله همکاری‌های انرژی، امنیت منطقه‌ای و همگرایی در جهان تُرک را شامل می‌شد، نشان‌دهنده تلاش باکو برای تقویت جایگاه ژئوپلیتیک خود در منطقه و فرامنطقه است.

گشایش فصل جدید در روابط دمشق و باکو؛ طرح انتقال گاز از مسیر ترکیه

یکی از کانون‌های توجه در فعالیت‌های دیپلماتیک علی‌اف در آنتالیا، دیدار وی با «احمد الشرع»، رئیس‌جمهور دوره انتقالی سوریه بود. در این نشست که روز ۱۷ آوریل برگزار شد، طرفین بر لزوم بازتعریف روابط دوجانبه با توجه به تحولات اخیر در ساختار سیاسی سوریه تأکید کردند.

علی‌اف در این دیدار خاطرنشان کرد که جمهوری آذربایجان آماده است گام‌های عملی و مشخصی را برای توسعه مناسبات با دمشق در حوزه‌های مختلف بردارد.

محور راهبردی این گفتگوها، همکاری در بخش انرژی و به‌ویژه بررسی پروژه صادرات گاز طبیعی آذربایجان به سوریه از طریق خاک ترکیه بود.

کارشناسان معتقدند اجرای این طرح می‌تواند نقش بسزایی در تأمین امنیت انرژی سوریه و بازسازی زیرساخت‌های اقتصادی این کشور ایفا کند. احمد الشرع نیز ضمن قدردانی از مواضع حمایتی باکو، بر اهمیت سرمایه‌گذاری آذربایجان در پروژه‌های حیاتی سوریه تأکید کرد. در پایان این دیدار، رئیس‌جمهور آذربایجان از همتای سوری خود دعوت کرد تا در آینده‌ای نزدیک سفری رسمی به باکو داشته باشد که این دعوت با استقبال طرف سوری مواجه شد.

تأکید علی‌اف بر حمایت خلل‌ناپذیر از قبرس شمالی در سازمان دولت‌های تُرک

در ادامه رایزنی‌های دیپلماتیک، الهام علی‌اف با «توفان ارهورمان»، رئیس‌جمهور جمهوری تُرک قبرس شمالی دیدار و گفتگو کرد.

در این نشست، علی‌اف بر موضع اصولی و دائمی جمهوری آذربایجان در حمایت از حقوق مردم قبرس شمالی تأکید ورزید و تصریح کرد که باکو همواره در مجامع بین‌المللی در کنار برادران خود در قبرس شمالی خواهد ایستاد.

وی همچنین ابراز اطمینان کرد که این حمایت‌ها در سال‌های پیش رو با قدرت و ابعاد گسترده‌تری ادامه خواهد یافت.

بخش مهمی از این مذاکرات به موضوع الحاق جمهوری تُرک قبرس شمالی به «سازمان دولت‌های تُرک» به عنوان عضو ناظر اختصاص داشت. علی‌اف این گام را برای تقویت همبستگی و یکپارچگی جهان تُرک بسیار حیاتی دانست.

ارهورمان نیز با تمجید از نقش پیشروی آذربایجان در تقویت پیوندهای برادرانه میان کشورهای تُرک‌زبان، از حمایت‌های سیاسی و معنوی علی‌اف در مسیر شکستن انزوای دیپلماتیک قبرس شمالی قدردانی کرد.

امنیت انرژی و نقش جامعه آذربایجانی؛ محور گفتگوهای علی‌اف و مایا ساندو

دیدار با «مایا ساندو»، رئیس‌جمهور مولداوی، از دیگر برنامه‌های مهم علی‌اف در آنتالیا بود. در این ملاقات، روند رو به رشد مناسبات دوجانبه مورد ارزیابی قرار گرفت و بر اهمیت سفرهای متقابل در سطوح مختلف برای تعمیق همکاری‌ها تأکید شد.

ساندو با اشاره به بحران‌های انرژی که مولداوی در سال‌های اخیر با آن دست و پنجه نرم کرده است، از حمایت‌های کلیدی آذربایجان در تأمین منابع انرژی مورد نیاز کشورش به نیکی یاد کرد و باکو را شریکی استراتژیک و قابل اطمینان برای کیشینائو توصیف نمود.

رئیس‌جمهور مولداوی همچنین به نقش مثبت و فعال جامعه آذربایجانی‌های مقیم این کشور اشاره کرد و افزود که این اقلیت با مشارکت در زندگی سیاسی و اجتماعی مولداوی، به پلی برای پیوند میان دو فرهنگ و دولت تبدیل شده‌اند. سران دو کشور در این نشست درباره فرصت‌های جدید سرمایه‌گذاری و همکاری در پروژه‌های زیربنایی اروپا به تبادل نظر پرداختند.

آنتالیا ۲۰۲۶؛ کانون رایزنی‌های دیپلماتیک برای مقابله با عدم قطعیت های جهانی

پنجمین مجمع دیپلماسی آنتالیا که تحت نظارت مستقیم رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه و به میزبانی وزارت امور خارجه این کشور برگزار می‌شود، امسال به موضوع «غلبه بر عدم قطعیت‌ها در برنامه‌ریزی برای آینده» اختصاص یافته است. این مجمع میزبان بیش از ۵۰۰ مقام بلندپایه از ۱۵۰ کشور جهان است که در میان آن‌ها ۲۲ رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر، ۱۴ معاون رئیس‌جمهور، بیش از ۵۰ وزیر و ۷۵ نماینده از سازمان‌های بین‌المللی حضور دارند.

جمهوری آذربایجان با حضور فعال در این مجمع، بار دیگر استراتژی دیپلماسی چندجانبه خود را به نمایش گذاشت. رایزنی‌های علی‌اف نشان می‌دهد که باکو به دنبال بهره‌برداری از فرصت‌های ناشی از تغییرات ژئوپلیتیک در منطقه، به‌ویژه در خاورمیانه و شرق اروپا است. تأکید بر راه‌حل‌های دیپلماتیک برای حل منازعات منطقه‌ای و ابراز نگرانی از تنش‌های فزاینده، موضع مشترکی بود که در تمامی دیدارهای رئیس‌جمهور آذربایجان در آنتالیا به چشم می‌خورد.

نقش حیاتی گمرک در تامین کالاهای اساسی در شرایط بحران

در شرایط بحرانی گمرک جمهوری اسلامی ایران به عنوان یکی از مهمترین نهادهای اقتصادی نقش ویژه‌ای در تامین نیازهای اساسی مردم بر عهده دارد. این سازمان با اجرای تسهیلات ویژه گمرکی برای فعالان اقتصادی تلاش می‌کند جریان واردات و صادرات کالاها مختل نشود.

اعلام امکان ترخیص سریع کالاهای اساسی و ترانزیت داخلی در تمامی گمرکات نشان داد که گمرک با تمام ظرفیت برای مدیریت بحران آماده است. این اقدامات در قالب مجموعه‌ای از برنامه‌های اجرایی با هدف تسریع فرآیندهای گمرکی طراحی شد.

این روند نه تنها به تامین معیشت مردم کمک کرد بلکه در پایداری واحدهای تولیدی و حفظ چرخه اقتصادی نیز موثر بود. گمرک با وجود تهدیدات و محدودیت‌ها توانست جایگاه خود را به عنوان مرزبان اقتصادی کشور تثبیت کند. این عملکرد در بحران اخیر اهمیت وجود یک گمرک توانمند و پاسخگو را بیش از پیش نشان داد.

تسریع ترخیص کالاهای اساسی گامی حیاتی در مدیریت بحران

در طول جنگ تحمیلی اخیر گمرک جمهوری اسلامی ایران عملکردی درخور توجه از خود نشان داد. تنها در سی و نه روز تشریفات گمرکی دو میلیون و هشتصد و هفتاد و چهار هزار تن کالای اساسی انجام شد و کالاها روانه کشور گردید.

این حجم عظیم کالا نقش مهمی در تامین نیازهای مردم داشت و از ایجاد کمبود جلوگیری کرد. عملیات گسترده ترخیص در بازه نهم اسفند هزار و چهارصد و چهار تا هجدهم فروردین هزار و چهارصد و پنج ادامه یافت.

در این مدت بیش از صد و دوازده هزار دستگاه کامیون حامل کالاهای اساسی از گمرکات کشور خارج شد. این آمار نشان از مدیریت دقیق و تلاش مداوم کارکنان گمرک دارد.

ترخیص شبانه روزی کالاها عامل اصلی پایداری بازار بود و باعث شد مردم در شرایط جنگی با کمبود مواجه نشوند. همکاری سازمان‌های مرتبط و شبکه حمل و نقل نقش تکمیلی در این موفقیت داشت.

همکاری گسترده و اقدامات حمایتی گمرک برای پایداری اقتصادی

گمرک ایران در دوران بحران با ایجاد هماهنگی میان نهادهای مختلف نقشی تعیین کننده در تداوم جریان کالاها ایفا کرد. همکاری بازرگانان، سازمان‌های همجوار و شبکه حمل و نقل زمینه‌ساز سرعت بخشیدن به روند ترخیص شد.

اعلام آمادگی برای ترخیص شبانه روزی کالاهای اساسی و مواد اولیه واحدهای تولیدی نشان‌دهنده تعهد کامل گمرک به حفظ ثبات اقتصادی بود. این آمادگی پیام اطمینان‌بخشی به فعالان اقتصادی و مردم منتقل کرد.

بسته حمایتی تسهیلات گمرکی در شرایط اضطرار همچنان برقرار ماند و فعالان اقتصادی از مزایای آن بهره‌مند شدند. هدف این بسته کاهش بروکراسی و تسهیل ترخیص کالاها بود.

این اقدامات در کنار برنامه‌ریزی وزارت اقتصاد برای مدیریت شرایط بحرانی نشان داد که دولت و گمرک به صورت هماهنگ برای کاهش فشارهای اقتصادی بر مردم تلاش می‌کنند. وزیر اقتصاد نیز بارها تاکید کرده است که بهبود معیشت مردم مهمترین اولویت دولت است.

پاسداری از مرزهای اقتصادی و تقدیر از تلاشگران گمرک

رئیس کل گمرک ایران با تقدیر از تلاش‌های بی وقفه کارکنان گمرک در دوران جنگ اهمیت نقش آنان را یادآور شد. وی کارکنان گمرک را مرزبانان اقتصادی کشور دانست که در سخت‌ترین شرایط به خدمت‌رسانی ادامه دادند.

کارکنان گمرک در نقاط صفر مرزی و بنادر با وجود تهدیدات مکرر همچنان در میدان خدمت حضور داشتند. تلاش آنان برای حفظ رضایت مردم و فعالان اقتصادی گامی ارزشمند در مدیریت بحران بود.

در طول جنگ، انجام شبانه روزی تشریفات کالاهای اساسی باعث شد که کالاهای ضروری بدون وقفه در اختیار مردم قرار گیرد. این تلاش‌ها نمادی از تعهد ملی بود.

رئیس کل گمرک بر تداوم آمادگی و هوشیاری در دوره‌های آینده نیز تاکید کرد و اعلام داشت که تسهیلات اضطراری همچنان برای فعالان اقتصادی ارائه خواهد شد. این نگاه آینده نگر نشان‌دهنده اهمیت نقش گمرک در ثبات اقتصادی کشور است.

وزیر اقتصاد نیز بر لزوم رسیدگی سریع به خسارت‌های مردمی ناشی از جنگ تاکید کرد و این موضوع را مکمل اقدامات گمرک در تامین نیازهای اساسی دانست.

عملکرد گمرک جمهوری اسلامی ایران در بحران اخیر نمونه‌ای برجسته از مدیریت موفق در شرایط اضطراری است. این سازمان توانست با برنامه‌ریزی دقیق جریان کالاهای اساسی را بدون اختلال ادامه دهد. تسهیلات ویژه گمرکی نقش اساسی در تسریع ترخیص کالاها داشت و فعالان اقتصادی را قادر ساخت تا کالاهای مورد نیاز را سریع‌تر وارد زنجیره مصرف کنند. این اقدامات به کاهش فشارهای اقتصادی بر مردم کمک کرد.

گمرکات کشور با تلاش شبانه روزی توانستند میلیون‌ها تن کالای اساسی را ترخیص کنند. ترخیص دو میلیون و هشتصد و هفتاد و چهار هزار تن کالا در مدت سی و نه روز نشان‌دهنده ظرفیت بالای گمرک در مدیریت بحران است.

خروج بیش از صد و دوازده هزار کامیون حامل کالاهای ضروری نشان داد که شبکه حمل و نقل و گمرک هماهنگی کاملی داشته‌اند. این هماهنگی عامل اصلی جلوگیری از کمبود کالا در کشور بود.

تلاش‌های کارکنان گمرک که در شرایط پرخطر در مرزها فعالیت کردند یکی از نقاط روشن این دوران است. آنها با فداکاری خود امنیت اقتصادی کشور را تضمین کردند.

این عملکرد تنها یک فعالیت اداری نبود بلکه نوعی رسالت ملی بود که با روحیه جهادی انجام شد. استمرار آمادگی و هوشیاری کارکنان گمرک برای مواجهه با بحران‌های احتمالی آینده نیز اهمیت زیادی دارد.

سیاست‌های وزارت اقتصاد نیز مکمل تلاش‌های گمرک بود و اولویت دادن به معیشت مردم باعث شد فرآیند تامین کالاهای اساسی با سرعت بیشتری پیش برود. این یک هماهنگی کلان در سطح دولت بود که اثرات مثبت فراوانی داشت.

تجربه اخیر نشان داد که وجود یک گمرک چابک و کارآمد برای حفظ ثبات اقتصادی کشور ضروری است. این تجربه می‌تواند به عنوان الگوی مدیریت بحران در سال‌های آینده مورد استفاده قرار گیرد.

تحول مناطق آزاد با مگاپروژه‌های اقتصادی و تغییرات مدیریتی دولت

مناطق آزاد ایران در سال‌های اخیر در شرایطی قرار داشتند که به گفته کارشناسان نه تنها به اهداف اولیه خود یعنی حمایت از تولید صادرات محور و جذب سرمایه نزدیک نشدند بلکه عملا در بسیاری از موارد به مسیری متفاوت یعنی تسهیل واردات تبدیل شدند این روند با روح قانون ایجاد مناطق آزاد همخوانی نداشت و همین مسئله باعث شده اکنون اصلاحات ساختاری و مدیریتی این مناطق در اولویت دولت قرار گیرد.

سیدعلی مدنی زاده وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌گوید مسیر تحول اقتصادی کشور از مناطق آزاد می‌گذرد و بر پایه همین نگاه مجموعه‌ای از تغییرات قانونی اجرایی و مدیریتی در دستور کار قرار گرفته است وزیر اقتصاد تصریح کرده که مناطق آزاد به دلیل برخورداری از نوعی حکمرانی اقتصادی متفاوت ظرفیت تبدیل شدن به الگوی توسعه پایدار را دارند و می‌توانند نقشی فراتر از حاشیه اقتصاد کشور ایفا کنند.

در همین دوره مجموعه‌ای از طرح‌های بزرگ تحت عنوان مگاپروژه‌های اقتصادی معرفی شده که هدف آن بازگرداندن کارکرد اصلی مناطق آزاد و تبدیل آنها به محور تولید صادرات و پیوندهای منطقه‌ای است کارشناسان معتقدند اجرای سریع این طرح‌ها می‌تواند یکی از معدود مسیرهای کوتاه برای خروج اقتصاد ایران از وضعیت رکودزده کنونی باشد.

مناطق آزاد و فاصله گرفتن از اهداف اولیه تا ضرورت بازآرایی ساختاری

کارشناسان اقتصادی سال‌ها درباره فاصله گرفتن مناطق آزاد از مأموریت اصلی خود هشدار داده بودند در حالی که در بسیاری از کشورها این مناطق به عنوان آزمایشگاه اقتصادی و مرکز جذب سرمایه‌های بزرگ عمل می‌کنند در ایران تمرکز عمده مناطق آزاد بر فعالیت‌های تجاری و وارداتی قرار گرفت و همین موضوع باعث شد از مسیر تولید صادرات محور دور شوند.

بسیاری از فعالان اقتصادی تأکید می‌کنند که انباشت بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های متنوع باعث شده روح قانون مناطق آزاد تضعیف شود مدنی زاده نیز در سخنان اخیر خود اعلام کرده که بخشنامه‌های متعدد عملا قانون اداره مناطق آزاد را به یک روح مرده تبدیل کرده و اجرای آن را دچار اختلال کرده است او وعده داده بخشنامه‌های مزاحم لغو و روند بازنگری قوانین آغاز شود.

بر اساس ارزیابی کارشناسان ضعف‌های ساختاری مناطق آزاد در چند محور اصلی قابل مشاهده است ضعف زیرساخت‌های لجستیکی، نبود یک مدل مشخص برای تولید صادرات محور عدم ثبات مدیریتی و نبود نظام ارزی شفاف برای فعالان اقتصادی همین چالش‌ها سبب شد بسیاری از سرمایه‌گذاران صنعتی تمایل کمتری برای ورود به این مناطق داشته باشند.

دولت اکنون می‌گوید این وضعیت باید اصلاح شود و نقاط ضعف گذشته جبران گردد بر همین اساس برنامه‌ریزی شده که هر منطقه آزاد بر دو تا سه حوزه اقتصادی مشخص متمرکز شود و تبدیل به قطب تخصصی همان حوزه گردد سیاستی که اگر اجرا شود می‌تواند از پراکندگی طرح‌ها جلوگیری کند و به ایجاد زنجیره ارزش در هر منطقه کمک کند.

مگاپروژه‌ها و نقش دیپلماسی اقتصادی در بازتعریف کارکرد مناطق آزاد

وزیر اقتصاد تأکید می‌کند که تحول اقتصادی کشور از مسیر مناطق آزاد عبور می‌کند زیرا این مناطق ظرفیت اجرای سیاست‌های اقتصادی منعطف‌تر و سریع‌تر را دارند و می‌توانند به موتور محرک اقتصاد صادراتی بدل شوند یکی از محورهای کلیدی در برنامه جدید دولت تأکید بر دیپلماسی اقتصادی است حوزه‌ای که به گفته مدنی زاده صرفا مسئولیت وزارت خارجه نیست و وزارت اقتصاد نیز مسئولیتی مستقیم در آن دارد.

در همین چارچوب موضوع کریدور شرق غرب بار دیگر در اولویت قرار گرفته و وزیر اقتصاد می‌گوید در سفر اخیر به چین و دیدار با رئیس‌جمهور این کشور تأکید شده که مسیر کریدور باید از ایران عبور کند این مسئله می‌تواند برای مناطق آزاد مرزی از جمله سرخس فرصتی راهبردی ایجاد کند زیرا اتصال به جاده ابریشم چین می‌تواند جریان تجارت و ترانزیت را افزایش داده و سرمایه‌گذاری خارجی را تقویت کند.

دولت همچنین طرح‌های جدیدی را با عنوان طرح بیست و طرح رویش معرفی کرده است طرح بیست شامل جذب سرمایه برای حداقل بیست پروژه بزرگ ملی است که بخشی از آنها در مناطق آزاد خواهد بود طرح رویش نیز یک مدل نوین برای مشارکت مستقیم مردم در پروژه‌های بزرگ اقتصادی است که به گفته وزیر اقتصاد می‌تواند راهی برای هدایت منابع مردمی به سمت تولید باشد.

کارشناسان می‌گویند اگر این مگاپروژه‌ها با سرعت اجرا شوند می‌توانند ساختار اقتصادی مناطق آزاد را از فعالیت‌های تجاری کوتاه مدت به سمت سرمایه‌گذاری صنعتی بلندمدت تغییر دهند این تغییر مدل البته نیازمند اراده مدیریتی و ثبات در تصمیم‌گیری‌های کلان است.

کارکرد مناطق آزاد در شرایط ویژه و ضرورت مدیریت چابک برای دوره جدید

عملکرد مناطق آزاد در دوره ۹ اسفند ۱۴۰۴ تا ۹ فروردین ۱۴۰۵ که همزمان با شرایط جنگی بود یک نمونه واقعی از ظرفیت‌های این مناطق محسوب می‌شود در این دوره بیش از سیصد و هشتاد و پنج هزار تن کالای اساسی شامل برنج روغن حبوبات و نهاده‌های دامی از طریق مناطق آزاد وارد کشور شد و زنجیره تامین کالاهای اساسی بدون اختلال ادامه یافت.

در همین دوره فعالیت بنادر انبارها و مراکز لجستیکی مناطق آزاد بدون توقف ادامه داشت و اقدامات زیرساختی از جمله بهره‌برداری از ایستگاه امداد و نجات شماره دو در منطقه آزاد انزلی نیز انجام شد بر اساس گزارش‌های رسمی سرمایه‌گذاری داخلی در این مناطق طی یازده ماهه سال ۱۴۰۴ رشدی بیش از صد و بیست درصدی داشته و سرمایه‌گذاری خارجی نیز بیش از پنج برابر شده است

این اعداد نشان‌دهنده آن است که مناطق آزاد نه تنها در شرایط بحران توانسته‌اند نقش پشتیبان اقتصادی ایفا کنند بلکه ظرفیت رشد تولید و جذب سرمایه را نیز دارند با این حال کارشناسان تأکید می‌کنند که تحقق کامل این ظرفیت‌ها نیازمند مدیریت چابک و هماهنگ است

در همین راستا وزیر اقتصاد اخیرا حسین فردوسی را به عنوان سرپرست دبیرخانه شورای عالی مناطق آزاد منصوب کرده است تصمیمی که به گفته ناظران آغاز دوره‌ای از تغییرات مدیریتی برای افزایش سرعت تصمیم‌گیری و اصلاح ساختارهاست کارشناسان معتقدند مدیران مناطق آزاد باید توانایی واکنش سریع آشنایی با مدل‌های بین‌المللی و قدرت تعامل مؤثر با بخش خصوصی داشته باشند

مجموع تحولات اخیر نشان می‌دهد دولت در حال بازتعریف نقش مناطق آزاد است مسیری که شامل اصلاحات قانونی اجرای مگاپروژه‌های اقتصادی توسعه دیپلماسی منطقه‌ای و تغییرات مدیریتی است اگر این روند با سرعت ادامه پیدا کند می‌تواند ساختار این مناطق را از اقتصاد وارداتی گذشته به اقتصاد تولیدی صادرات محور و مبتنی بر سرمایه‌گذاری تبدیل کند.

چالش‌های توسعه چک الکترونیک و ضرورت بازنگری در سقف صدور

در شرایط حساس کنونی، توسعه «چک الکترونیک» از یک الزام قانونی فراتر رفته و به رکنی برای پایداری اقتصاد و پدافند غیرعامل بدل شده است. یاسر مرادی، عضو هیئت مدیره بانک صادرات در گفت‌وگو با مهر، ضمن تشریح اهمیت راهبردی این ابزار در سال پایانی اعتبار چک‌های کاغذی (۱۴۰۵)، بر لزوم تسهیل مقررات بانکی و تسریع در فرهنگ‌سازی تجاری تاکید کرد.

قانون صدور چک با هدف شفافیت و بازگرداندن اعتبار به این سند تجاری تدوین شد و در عالی‌ترین سطح خود، الکترونیکی شدن کامل فرآیند صدور و انتقال چک را هدف‌گذاری کرد. بر اساس تکالیف برنامه هفتم توسعه، تا پایان سال جاری (۱۴۰۵) باید چک‌های کاغذی به طور کامل از چرخه مبادلات حذف شوند.

امروز اما، اهمیت چک الکترونیک از یک ابزار ساده برای جلوگیری از جعل و سرقت فراتر رفته است. در ماه‌های اخیر و با توجه به حساسیت‌های امنیتی، حفظ تداوم کسب‌وکارها و جریان داشتن خون در رگ‌های اقتصاد بدون نیاز به حضور فیزیکی افراد در سطح شهر و شعب بانکی، اهمیتی دوچندان یافته است. با این وجود، همچنان مقاومت‌هایی برای کنار گذاشتن چک‌های سنتی دیده می‌شود. یاسر مرادی، عضو هیئت مدیره بانک صادرات در گفت‌وگو با خبرنگار مهر، ضمن تشریح اهمیت راهبردی چک‌های الکترونیک در شرایط کنونی، به بررسی موانع پیش روی توسعه آن پرداخته است.

عضو هیئت مدیره بانک صادرات در ابتدای این گفت‌وگو با اشاره به کارکردهای نوین چک‌های الکترونیک اظهار داشت: «الکترونیکی شدن چک‌ها علاوه بر مزیت‌های پایه نظیر جلوگیری قطعی از جعل، مفقودی و رفع معضل همیشگی عدم تطابق امضا، امروز کارکردی حیاتی‌تر پیدا کرده است. این ابزار باعث کاهش چشمگیر دعاوی حقوقی و جلوگیری از تشکیل پرونده‌های جدید در محاکم می‌شود.»

وی با اشاره ظریف به شرایط حساس کشور و لزوم اتخاذ رویکردهای مبتنی بر پدافند غیرعامل افزود: «باید واقع‌بین باشیم؛ در شرایط خاص و جنگی فعلی که برخی زیرساخت‌ها یا بانک‌ها ممکن است مورد اصابت قرار گیرند و شعب با ظرفیت کمتری فعالیت کنند، تجمع افراد در یک مکان فیزیکی از نظر امنیتی حساسیت‌زاست. بخش عمده‌ای از مراجعات روزمره مردم به بانک‌ها صرفاً برای امور مربوط به چک است. در این برهه، توسعه چک کاملاً الکترونیک نه تنها یک الزام قانونی، بلکه یک فرصت مغتنم و سپر دفاعی برای حفظ آرامش روانی جامعه و تداوم بی‌وقفه مبادلات تجاری است تا نیاز به مراجعه حضوری به صفر برسد.»

مرادی یادآور شد: «طبق تکالیف اولیه، بانک مرکزی می‌بایست تا سال ۱۳۹۸ این بستر را فراهم می‌کرد که با تاخیر در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ اجرایی شد. اکنون زمان آن است که تمام بانک‌ها با درک شرایط موجود، مشتریان را به سمت استفاده از این ابزار امن هدایت کنند.»

این مقام ارشد بانکی در ادامه به ریشه‌یابی عدم استقبال گسترده بازار از چک الکترونیک پرداخت و بزرگترین چالش فعلی را یک گره مقرراتی دانست. وی توضیح داد: «سال گذشته بانک مرکزی بخشنامه‌ای ابلاغ کرد که سقف مجاز صدور چک الکترونیک و کاغذی را یکپارچه کرد. می‌دانیم که شرط دریافت دسته چک جدید، تعیین تکلیف و بازگشت حداقل ۸۰ درصد از برگه‌های چک قبلی است.»

مرادی تصریح کرد: «در گذشته این سقف برای چک‌های کاغذی و الکترونیک مجزا بود. اما با یکپارچه شدن آن، فعالان اقتصادی که در این شرایطِ گذار، تمایل دارند دسته چک کاغذی را نیز به عنوان یک ضریبِ اطمینان همراه داشته باشند، از صدور چک الکترونیک پرهیز می‌کنند؛ زیرا نگرانند که در صورت عدم بازگشت ۸۰ درصد از چک‌های الکترونیک، سهمیه چک کاغذی آن‌ها نیز مسدود شود. این مقررات عملاً به یک عامل بازدارنده تبدیل شده است.»

وی تاکید کرد: «ضروری است بانک مرکزی با توجه به نیاز امروز اقتصاد به ابزارهای غیرحضوری، هرچه سریع‌تر در این تصمیم تجدیدنظر کند. پیشنهاد اصلاح این روند به هیئت عامل بانک مرکزی ارسال شده و نیازمند تصمیمی عاجل است تا این گره بخشنامه‌ای باز شود.»

یاسر مرادی مشکل دوم را مسئله «فرهنگ‌سازی» عنوان کرد و گفت: «خوشبختانه به لحاظ زیرساخت فناوری، شبکه بانکی کاملاً آماده ارائه خدمات چک الکترونیک است، اما فرهنگ استفاده از آن در میان تجار نهادینه نشده است. برای اینکه چرخ اقتصاد در هر شرایطی بدون نیاز به جابه‌جایی فیزیکی اسناد بچرخد، نهادهای ذی‌ربط باید هماهنگ‌تر عمل کنند.»

ایران اکنون قدرت تحریم دشمنان را دارد

تداوم نشست‌های علمی «حکمرانی اقتصاد منطقه‌ای» در دانشگاه شیراز، این بار با تحلیل‌های راهبردی دکتر روح‌الله شهنازی، استاد بخش اقتصاد این دانشگاه همراه بود. وی با نگاهی متفاوت به نتایج «جنگ رمضان»، معتقد است که تسلط ایران بر تنگه هرمز، معادله تحریم‌ها را برای اولین بار در تاریخ معاصر به سود تهران و علیه واشینگتن تغییر داده است.

دکتر شهنازی با اشاره به اینکه حجم تجارت از این آبراه در برخی کالاها به بیش از ۳۴ درصد می‌رسد، اظهار داشت: «اهمیت این منطقه صرفاً به نفت محدود نمی‌شود. سهم ۵۰ درصدی در کود شیمیایی، ۲۵ درصدی در آمونیاک و ۲۰ درصدی در متانول، تنها بخشی از واقعیت است. صادرات بخش عمده هلیوم دنیا از این مسیر، مستقیماً بر قیمت تراشه‌ها، هوش مصنوعی، صنایع هوافضا و تجهیزات پزشکی در جهان تأثیر می‌گذارد. حمله ایران به کارخانه آلومینیوم بحرین که تأمین‌کننده ۹ درصد نیاز جهانی بود، نشان داد که ایران چگونه می‌تواند زنجیره تأمین صنایع حیاتی آمریکا را مختل کند.»

وی افزود: «بزرگترین دستاورد این نبرد، تغییر رابطه تحریمی بود. برخلاف دهه‌های گذشته که آمریکا ایران را تحریم می‌کرد، امروز ایران با کنترل بر ترددها، قدرت تحریم دشمنان خود را پیدا کرده و حتی قدرت‌های بزرگی چون هند را مجبور به عقب‌نشینی و آزادسازی کشتی‌های ایرانی کرد.»

استاد اقتصاد دانشگاه شیراز با تحلیل وضعیت مالی آمریکا، اقتصاد این کشور را «مبتنی بر بدهی و چاپ کاغذ بی‌ارزش» توصیف کرد و گفت: «هژمونی دلار به دلیل سوءاستفاده‌های سیاسی واشینگتن در حال افول است. راهبرد جدید ایران مبنی بر دریافت پول نفت با یوان و ارزهای دیجیتال، این روند را تسریع می‌کند. تقویت یوان نه‌تنها ضربه‌ای به دلار است، بلکه چین را نیز در حمایت از ایران به لایه عملیاتی‌تری وارد می‌کند.»

وی همچنین به پتانسیل درآمدی تنگه برای ایران اشاره کرد و گفت: «ایران طبق قوانین بین‌المللی می‌تواند بابت تأمین امنیت، حفظ محیط زیست دریایی و ارائه سوخت، عوارض و بهای خدمات دریافت کند. درآمد ترانزیتی این منطقه به قدری است که تنها دو سال آن می‌تواند کل خسارات جنگ رمضان را جبران کند؛ به همین دلیل آمریکا با تمام توان به دنبال بازگشایی این مسیر است.»

دکتر شهنازی در بخش دیگری از سخنان خود به رقابت میان چین و آمریکا اشاره کرد و افزود: «تسلط ایران بر تنگه، به معنای تقویت قدرت چین است. در صورت آسیب به زیرساخت‌های منطقه، تنها کشوری که توان بازسازی سریع آن‌ها را دارد چین است، نه اقتصاد حبابی آمریکا. همین واقعیت باعث شد واشینگتن از ادامه درگیری در لایه زیرساخت‌ها عقب‌نشینی کند.»

اسپیلبرگ با فیلمی درباره موجودات فضایی و دروغ‌های پنتاگون بازگشت

به نقل از وراییتی، استیون اسپیلبرگ در رویداد سالانه «سینماکان» با نمایش تیزری از فیلم جدیدش «روز افشا» به قلمروی موفق خود بازگشت.

پس از یک دهه که او بیشتر وقتش را صرف ساخت درام‌های شخصی (مانند فیلم «خانواده فابلمن») و بازسازی فیلم‌های کلاسیک (مانند «داستان وست ساید») کرد، حالا با فیلم جدیدش بازگشته است. طرح داستان این فیلم گرچه پنهان نگه داشته شده است، اما تا اینجا روشن است که درباره فضایی‌هایی از سیاره‌ای دیگر و یک توطئه گسترده دولتی برای لاپوشانی ورود آنها است. این ژانری است که در طول سال‌ها برای اسپیلبرگ خوب جواب داده و الهام‌بخش آثار کلاسیکی مانند «ای.تی. موجود فرازمینی»، «برخورد نزدیک از نوع سوم» و فیلم‌های موفقی مانند بازسازی «جنگ دنیاها» بوده است. گروهی از بازیگران درجه یک دراین فیلم او را همراهی کرده اند که امیلی بلانت که در نقش گزارشگر هواشناسی مرتبط با موجودات فرازمینی، از جمله آنهاست. همچنین جاش اوکانر در نقش مردی بازی کرده که شواهدی مبنی بر ارتباط ما با فضایی‌ها ارائه می‌کند و کالین فرث در نقش یک بوروکرات شرور جلوی دوربین رفته که از هیچ کاری برای جلوگیری از افشای این حقایق دریغ نمی‌کند. ایو هیوسون و کولمن دومینگو دیگر بازیگران این فیلم هستند.

دیوید کوئپ، نویسنده «پارک ژوراسیک»، فیلمنامه این فیلم را نوشته و اسپیلبرگ داستان را برمبنای فرضیه‌ای علمی-تخیلی می‌داند که از آنچه فکر می‌کنیم به حقیقت نزدیک‌تر است.

در «سینماکان» اسپیلبرگ گفت که از کودکی کنجکاو بوده، ببیند در آسمان شب چه اتفاقی می‌افتد. وی با اشاره به گزارش نیویورک تایمز در سال ۲۰۱۷ در مورد برنامه مخفی پنتاگون برای بررسی این مشاهدات مرموز، عنوان کرد که شواهد فزاینده‌ای مبنی بر واقعی بودن اشیای پرنده ناشناس وجود دارد.

اسپیلبرگ افزود: بیشتر مردم جهان هم این واقعیت را پذیرفته‌اند که ما در این جهان تنها نیستیم.

اطمینان کارگردان درباره وجود حیات هوشمند در خارج از جو زمین، در فاصله حدود نیم قرنی که بین اکران «برخورد نزدیک از نوع سوم» و «روز افشا» هست، افزایش یافته است.

اسپیلبرگ گفت: باور دارم که این فیلم به سوال‌ها پاسخ خواهد داد و باعث می‌شود برای بسیاری از مردم سوال‌های بیشتری طرح شود. تنها چیزی که از ابتدا تا انتهای فیلم نیاز دارید، بستن کمربند ایمنی است!

در تصاویری که او از فیلمش در قالب تیزر ارائه کرد، بخش زیادی از آن نگاه اسپیلبرگی مشهود است؛ بلانت و اوکانر در حالی که از دست ماموران دولتی فرار می‌کنند، در یک مزرعه سقوط می‌کنند و بعداً سوار قطاری پرسرعت می‌شوند. موجودات فضایی هم به شکلی گذرا دیده می‌شوند. یک کشتی (آیا یک بشقاب پرنده است؟) از آسمانی به سیاهی قیر شروع به پدیدار شدن می‌کند، دستی که قطعاً دست انسان نیست، برای نوازش صورت کسی به سمت او دراز می‌شود. اما آیا آنها برای صلح می‌آیند؟

در «سینماکان»، چارلی ریوکین مدیرعامل انجمن تصاویر متحرک، جایزه «آمریکا ۲۵۰» را به اسپیلبرگ (که به وضوح احساساتی شده بود) اهدا کرد. در این مراسم همچنین گفتگویی بین دومینگو و کارگردان «روز افشا» انجام شد.

اسپیلبرگ که برای نخستین بار در این رویداد که نمایشگاهی تجاری از صنعت سینماست، شرکت کرده بود، پس از تشویق ایستاده حضار قول داد که این دیدار آخرین حضور او در این رویداد نباشد.

اسپیلبرگ همچنین سخنانی درباره علایقش مطرح کرد و توصیه‌هایی درباره حفظ یک فرم هنری که دوست دارد، داد. این سخنان با درخواستی برای طولانی‌تر نگه داشتن فیلم‌ها در سینماها قبل از انتشار آنها در پلتفرم‌های سرگرمی خانگی آغاز شد. به همین منظور، او از یونیورسال، استودیوی سازنده «روز افشا»، به خاطر تصمیم اخیرش برای افزایش تعداد روزهای نمایش فیلم‌هایش در سینماها از ۱۷ روز به ۴۵ روز، تمجید کرد.

اسپیلبرگ در میان تشویق‌های ممتد گفت: مخاطبان آنچه را که بخواهند تماشا کنند، چه فیلم‌های بزرگ باشد چه کوچک، پیدا خواهند کرد، اما استودیوها باید با گسترش زیاد پنجره‌های اختصاصی مانند کاری که [رئیس یونیورسال انترتینمنت] دونا لانگلی انجام داد، به ما کمک کنند. امروز مشتاق هستم که ببینم این مدت نمایش در سینماها آیا ۶۰ روز می‌شود؟ آیا ۱۲۰ روز می‌شود؟

اسپیلبرگ تأکید کرد که استودیوهایی مانند یونیورسال باید به جای بازسازی‌ها، دنباله‌ها و اسپین‌آف‌ها، به سرمایه‌گذاری در فیلم‌های اصلی مانند «روز افشا» ادامه دهند.

وی یادآور شد: اگر تمام چیزی که می‌سازیم، آی‌پی‌های شناخته‌شده و برنددار باشند، سوختمان تمام می‌شود. هیچ چیز مهم‌تر از ارائه داستان‌های بصری به مخاطب نیست، و این داستان‌ها می‌توانند به هر شکلی باشند، اما ما باید داستان‌های بدیع‌تری برای روایت داشته باشیم.

آیا «روز افشا» ثابت می‌کند که مخاطبان چیزی جدید و متفاوت می‌خواهند یا برای جذب مخاطب به فیلمی که بر اساس کتاب کمیک یا بازی ویدیویی نیست، به مشکل برمی‌خورد؟ وقتی این فیلم ۱۲ ژوئن اکران شود، خواهیم فهمید که اسپیلبرگ چقدر درست می‌گوید!

وراثت زمین

تاریخ، روایت ممتدی از آزمون قدرت، تجربه حکومت‌ها و تلاش بی‌وقفه برای دستیابی به عدالت است؛ تلاشی که گاه در قالب مکاتب فلسفی و گاه در هیئت نظام‌های سیاسی ظهور کرده، اما همواره با نوعی ناتمامی و ناکامی همراه بوده است. در منطق قرآن و معارف اهل بیت(ع) این مسیر پر فراز و نشیب، سرانجامی روشن دارد؛ سرانجامی که از آن با تعبیر معنادار «آخرین دولت» یاد می‌شود؛ دولتی که نه یک تجربه در کنار دیگر تجربه‌ها، بلکه نقطه پایان همه آزمون‌های تاریخی بشر است.

آخرین دولت؛ مفهومی فراتر از یک حکومت سیاسی

در ادبیات دینی، به ویژه در روایات اهل بیت(ع) تعبیر «آخرین دولت» صرفاً اشاره به توالی زمانی حکومت‌ها ندارد، بلکه بیانگر یک حقیقت عمیق تاریخی و الهی است. این تعبیر نشان می‌دهد که تاریخ بشر، مسیری هدفمند دارد و به ایستگاهی می‌رسد که پس از آن، دیگر نیازی به آزمون‌های تکراری قدرت و سیاست باقی نمی‌ماند.

وقتی امام باقر(ع) می‌فرمایند: «دولتنا آخر الدول»، در واقع به این نکته اشاره دارند که دولت اهل بیت(ع) و در رأس آن، حکومت جهانی امام مهدی(عج)، آخرین نسخه حکمرانی در تاریخ بشر است؛ نسخه‌ای که پس از تجربه همه الگوهای ناقص انسانی، به عنوان تنها راه تحقق عدالت پایدار نمایان می‌شود.

در این نگاه، «آخرین» به معنای تعطیلی تاریخ نیست، بلکه به معنای رسیدن تاریخ به بلوغ است که در آن، بشر درمی‌یابد عدالت حقیقی، بدون پیوند با هدایت الهی دست‌نیافتنی است. از همین روست که دولت مهدوی، نه محصول یک انقلاب صرفاً اجتماعی، بلکه نتیجه یک فرآیند طولانی تربیتی در تاریخ انسان است. قرآن کریم نیز با بیانی قاعده‌مند به همین حقیقت اشاره می‌کند، آنجا که می‌فرماید: «وَالعاقِبَةُ لِلمُتَّقینَ». عاقبت تاریخ، نه از آنِ قدرتمندان، بلکه متعلق به کسانی است که معیارهای الهی را محور زندگی و حکومت قرار می‌دهند.

چرا دولت مهدوی «آخرین» است؟

یکی از پرسش‌های اساسی در اندیشه مهدویت این است که چرا حکومت امام زمان (عج) به عنوان آخرین دولت معرفی شده است. پاسخ این پرسش را باید در منطق اتمام حجت تاریخی جست‌وجو کرد؛ منطقی که در روایات اهل بیت(ع) به روشنی تبیین شده است.

بر اساس این روایات، پیش از تحقق دولت حق، همه جریان‌ها، گروه‌ها و اندیشه‌های بشری فرصت حضور در عرصه قدرت را پیدا می‌کنند. این روند تاریخی به بشر امکان می‌دهد تا در عمل دریابد که هیچ‌یک از این الگوها، حتی اگر با شعار عدالت آغاز شوند، قادر به برپایی عدالت فراگیر و پایدار نیستند.

امام صادق (ع) در تبیین این سنت الهی می‌فرمایند که: «همه دولت‌ها پیش از دولت اهل بیت(ع) به قدرت می‌رسند تا کسی نگوید اگر ما حاکم می‌شدیم، به عدالت رفتار می‌کردیم.» این بیان، پرده از یک حقیقت مهم برمی‌دارد: تأخیر ظهور، نشانه ضعف وعده الهی نیست، بلکه لازمه تکامل تاریخی بشر است. در واقع بشر باید به نقطه‌ای برسد که شکست الگوهای غیرالهی را نه در کتاب‌ها، بلکه در تجربه زیسته خود لمس کند. در چنین شرایطی است که پذیرش دولت عدل جهانی، به یک خواست عمومی و آگاهانه تبدیل می‌شود.

وراثت زمین؛ وعده‌ای قرآنی برای صالحان، نه صاحبان قدرت

قرآن کریم بارها از «وراثت زمین» سخن گفته، اما این وراثت را نه بر اساس سلطه نظامی یا برتری اقتصادی، بلکه بر پایه صلاحیت اخلاقی و ایمانی تعریف کرده است. آیه «أَنَّ الأَرْضَ یَرِثُهَا عِبَادِیَ الصَّالِحُونَ» تصویری روشن از آینده‌ای ارائه می‌دهد که در آن، معیار حاکمیت دگرگون می‌شود.

در این منطق، زمین به کسانی می‌رسد که شایستگی آن را دارند. یعنی کسانی که عدالت، توحید و کرامت انسانی را سرلوحه رفتار فردی و اجتماعی خود قرار داده‌اند. این همان بنیان فکری دولت مهدوی است که آن را از همه حکومت‌های پیشین متمایز می‌کند. دولت امام زمان(عج)، تحقق عینی همین وعده قرآنی است؛ دولتی که در آن، حاکمیت نه ابزار سلطه، بلکه وسیله تحقق عبودیت الهی است. قرآن در آیه ۵۵ سوره نور، غایت این حاکمیت را چنین ترسیم می‌کند: «یَعْبُدُونَنِی لَا یُشْرِکُونَ بِی شَیْئًا».

در چنین ساختاری عدالت اجتماعی، امنیت فراگیر و آرامش انسانی، پیامدهای طبیعی حاکمیت توحید هستند، نه اهدافی مستقل و جدا از آن. به همین دلیل است که دولت مهدوی، تنها دولتی است که می‌تواند عدالت را از سطح شعار به عمق زندگی بشر منتقل کند .

آخرین دولت؛ پایان آزمون، آغاز تحقق وعده‌ها

دولت مهدوی را باید نقطه پایان یک دوره و آغاز دوره‌ای دیگر در تاریخ بشر دانست. پایانی بر آزمون‌های مکرر انسان با نسخه‌های ناقص حکمرانی، و آغازی برای تحقق وعده‌هایی که همه پیامبران الهی نوید آن را داده‌اند.

پیامبر اکرم (ص) در حدیثی مشهور می‌فرمایند: «حتی اگر از عمر دنیا تنها یک روز باقی مانده باشد، خداوند آن روز را چنان طولانی می‌کند تا مردی از خاندان من قیام کند و زمین را پس از آنکه از ظلم پر شده، لبریز از عدل و داد سازد.» این روایت، اعلام قطعیت یک سنت الهی است.

از این منظر، «آخرین دولت» نقطه اوج حرکت تاریخی بشر به سوی عدالت است؛ حرکتی که با رنج، خطا و تجربه همراه بوده، اما هرگز بی‌هدف نبوده است. تاریخ، در منطق قرآن، صحنه تصادف‌ها نیست، بلکه میدان تحقق وعده‌های الهی است.

مساجد ظرفیت هنری بالایی دارند

حمید نیلی معاون فرهنگی و هنری ستاد هماهنگی کانون‌های مساجد کشور درباره پویش حماسه‌خوانی «میدان فردوسی» در ایام جنگ رمضان، گفت: در ستاد هماهنگی کانون‌های مساجد کشور به فکر برگزاری برنامه‌ای با محوریت این ایام و در تجمعات بودیم. با توجه به اینکه حماسه سرایی و حماسه از قدیم در روح و جان ایرانیان بوده و ایرانی‌ها هیچگاه زیر بار حرف زور نمی‌رفتند و وطن برای‌شان مهم بوده، پویش حماسه‌خوانی را با محوریت شاهنامه و میدان فردوسی با عنوان پویش حماسه‌خوانی «میدان فردوسی» برگزار کردیم.

وی یادآور شد: رهبر شهید فرمودند هیچ معنا و مفهومی جز با زبان هنر ماندگار نیست و به همین دلیل ما با بهره از هنر شاهنامه، پویش حماسه‌خوان را راه انداختیم.

نیلی توضیح داد: در ستاد هماهنگی کانون‌های مساجد کشور برای هر هنری شورای سیاستگذاری تعیین کرده‌ایم که این شوراها خط و مشی دوسالانه کانون‌ها را مشخص می‌کنند. افراد درجه یکی از حوزه‌های هنری در این شوراها حضور دارند. با تصمیم شورای تئاتر، برای اثرگذاری در حوزه نمایش به چند مورد مثل شاهنامه‌خوانی، مونولوگ، نمایشنامه‌نویسی در حوزه مذهبی و دینی و همچنین نقالی توجه کردیم. سعی کردیم در این ایام استیجی متفاوت‌تر از باقی استیج‌ها برپا کنیم که یکی از مهمترین تفاوت‌هایش در تعاملی بودن آن بود.

وی ادامه داد: در پویش حماسه‌خوان «میدان فردوسی» برای بچه‌ها تحت نظر استادان یک ورکشاپ ۱۵ دقیقه‌ای برگزار می‌شد و هر شب یک یا دو نفر از این بچه‌ها روی صحنه حماسه‌خوانی می‌کردند. شامگاه چهارشنبه ۲۶ فروردین شب نهایی پویش حماسه‌خوان بود.

نیلی اظهار کرد: نکته جالب این بود که بچه‌ها بعد از آموزشی که در ورکشاپ‌های چند دقیقه‌ای می‌دیدند، واکنش‌های فوق‌العاده‌ای را روی صحنه نشان می‌دادند. یکی از مخاطبان پویش نیز گفت که دخترش بعد از شرکت در پویش حماسه‌خوان چندین شب است که با شاهنامه به خواب می‌رود.

معاون فرهنگی و هنری ستاد هماهنگی کانون‌های مساجد کشور تأکید کرد: همانطور که رهبر شهید روی شاهنامه تأکید داشتند امیدوارم بتوانیم روح هنر حماسه را در بچه‌ها نهادینه کنیم. پیش از این در زمینه پرداختن به امام زمان (عج)، ۵ نقل از امام زمان (عج) را آماده کرده و به مساجد ارائه داده بودیم تا از نیمه شعبان تا عید غدیر و همچنین ماه مبارک رمضان اجرا شوند ولی به دلیل اتفاقات اخیر به نوع دیگری به نقالی ادای دین کردیم.

وی درباره برنامه‌ریزی مدنظر برای آموزش هنر در کانون‌های مساجد کشور، تصریح کرد: در عرصه‌های هنری فعالیت‌های مختلفی داشتم و از این رو معتقد هستم ظرفیت مسجد ظرفیت فوق‌العاده‌ای است. بعد از یک سالی که در اینجا نفس می‌کشم معتقدم بچه‌های مسجد می‌توانند در نقاط مختلف هنر نقش ایفا کنند و تئاتر بخشی از آن است. موسیقی نواحی ما نظیر سحری‌خوانی و چاووشی‌خوانی در حال فراموش شدن هستند و روح این موسیقی‌ها با مساجد همخوانی دارد و با حضور حدود ۵ هزار گروه سرود و آوا که در مساجد داریم، می‌توانیم در احیای این موسیقی‌ها تأثیر به‌سزایی داشته باشیم. همچنین ما دارای ۴ هزار گروه تئاتر در کانون‌های مساجد کشور هستیم. به همین دلیل با یک آموزش خوب می‌توانیم این ظرفیت‌ها را وارد عرصه فعالیت‌های هنری کنیم.

نیلی در پایان سخنان خود گفت: در حوزه نوشتار کتابی را که مورد تقریظ رهبر شهید قرار گرفته بود در اختیار اعضای کانون‌های مساجد قرار دادیم تا بر اساس آن طرح‌هایی را ارائه دهند که براساس آن به برگزیدگان جایزه دهیم و آنها را به نمایشنامه تبدیل کنیم. ۴۰ اثر به دست ما رسید که زیر نظر منوچهر اکبرلو ۵ اثر انتخاب و با هدایت او به نمایشنامه تبدیل می‌شوند. اینگونه استعدادها کشف می‌شود و به این شکل می‌توانیم در مساجد با تربیت علاقه‌مندان به تئاتر چندین نمایشنامه‌نویس خوب را معرفی کنیم.

از حس وطن‌دوستی تا سلب مالکیت در ترازوی عدالت

حسن بابایی حقوقدان و رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در یادداشتی نوشت: در اندیشه حقوقی مدرن، تابعیت اغلب با ارکان مادی آن تعریف می‌شود، لذا خون، خاک، اقامت و ثبت‌احوال. اما این تعریف فنی، از حقیقت ژرف‌تری غافل می‌ماند و تابعیت پیش از هر چیز یک رابطه معنوی و میثاقی دوطرفه است؛ پیوندی نانوشته و در عین حال الزام‌آور میان فرد و جامعه سیاسی که در آن، وفاداری ستون اصلی و حمایت پاسخ دولت به آن وفاداری است. این عنصر معنوی (که در متون کهن حقوق عمومی گاه از آن به روح تابعیت تعبیر شده) همان خط قرمزی است که شهروند را از بیگانه، و هم‌میهن وفادار را از خائن جدا می‌کند.

اما تابعیت تنها یک رابطه حقوقی نیست؛ نخستین و مهم‌ترین تکلیف شهروندی را نیز بر دوش فرد می‌نهد: حفظ امنیت، تمامیت ارضی و منافع ملی وطن. حس وطن‌دوستی، نه یک احساس عاطفی صرف، بلکه یک اصل حقوقی نانوشته، اما الزام‌آور است که در متن قوانین اساسی بسیاری از کشورها به عنوان مبنای بقای دولت و جامعه بازتاب یافته است. هر شهروندی که از نعمت زندگی در سرزمین مادری خود برخوردار است، یا حتی اگر فردی مقیم است، اما تابعیت آن سرزمین را یدک می‌کشد، در برابر آن وطن مسئولیت حفظ عزت، امنیت و استقلال آن را دارد.

وطن‌دوستی، ترجمه عملی همان عنصر معنوی تابعیت است؛ همان حس تعلق و التزامی که مانع از آن می‌شود که فرد، سرزمین خود را به بازی دشمنان بگیرد. در شرایط جنگ اخیر که آمریکا و رژیم صهیونیستی حملات نظامی و اقتصادی تمام‌عیاری را علیه ایران سامان داده و صدها شهروند بیگناه و دانش آموزان خردسال مدرسه دخترانه میناب را به خاک و خون کشیدند، قوه قضائیه در راستای قانون تشدید مجازات جاسوسی و همکاری با رژیم صهیونیستی و کشورهای متخاصم علیه امنیت و منافع ملی، اقدام به مصادره اموال افرادی کرده است که این پیمان معنوی را گسسته و با دشمن همراهی عملی نشان داده‌اند. این افراد، نه تنها وظیفه شهروندی خود را انجام ندادند، بلکه با تقویت جبهه دشمن، علیه امنیت ملی و تمامیت ارضی وطن خود اقدام کردند. از منظر حقوقی، چنین افرادی با اختیار خود از حلقه تابعان وفادار خارج شده‌اند.

برای درک درستی این اقدام، باید نخست به این پرسش بنیادین پاسخ داد: آیا مالکیت، حقی مطلق و فارغ از تابعیت است؟ پاسخ حقوق تطبیقی و اصول پذیرفته‌شده بین‌المللی روشن است: خیر. مالکیت، حقی است که در درون یک نظم حقوقی–سیاسی معنا می‌یابد و آن نظم، خود بر پایه تابعیت استوار است. دولت در قبال اتباع خود، تضمین‌کننده امنیت، حمایت دیپلماتیک و بسترهای قانونی برای تمتع از اموال است. در مقابل، از همان شهروندان انتظار وفاداری دارد. این انتظار نه یک مطالبه اخلاقی صرف، که یک شرط ضمنی بلکه بنیادین در عقد تابعیت است. به تعبیر دقیق‌تر، تابعیت یک وضعیت حقوقی یک‌سویه نیست؛ یک رابطه دوطرفه و متقابل است: حمایت در برابر اطاعت، و امنیت در برابر وفاداری. از این رو، هرگاه فردی با اختیار خود در صف دشمنان ملت قرار گیرد و علیه امنیت ملی اقدام عملی انجام دهد، عملاً از دایره تابع وفادار خارج شده و دیگر نمی‌تواند بر حمایت دولت و حقوق ناشی از آن – از جمله حق مالکیت – تکیه کند.

قانون تشدید مجازات جاسوسی و همکاری با رژیم صهیونیستی و کشورهای متخاصم علیه امنیت و منافع ملی، دقیقاً بر همین منطق استوار شده است. ماده یک آن به صراحت مقرر می‌دارد: هر اقدام عملیاتی علیه امنیت ملی ایران به نفع رژیم صهیونیستی یا دولت‌های متخاصم از جمله دولت ایالات متحده آمریکا... مشمول مجازات مصادره کلیه اموال و... خواهد بود. بر این اساس، مصادره اموال در این پرونده‌ها، نه یک اقدام تنبیهی فراقضایی، بلکه نتیجه طبیعی احراز گسست رابطه معنوی تابعیت و نقض آشکار وظیفه شهروندی و حس وطن‌دوستی است.

در این میان، برخی رسانه‌های معاند این اقدامات را نقض حق بنیادین مالکیت و مغایر با موازین بین‌المللی حقوق بشر معرفی می‌کنند. این ادعا از دو جهت نادرست است. نخست، حقوق بین‌الملل به صراحت به دولت‌ها اجازه می‌دهد در شرایط اضطراری و جنگ، برای حفظ امنیت ملی، محدودیت‌های شدیدتری بر حقوق مالکانه اعمال کنند. کنوانسیون اروپایی حقوق بشر در ماده یک پروتکل اول، ضمن به رسمیت شناختن حق مالکیت، دولت‌ها را مجاز می‌داند که برای اعمال کنترل بر استفاده از اموال در جهت منافع عمومی از آن عدول کنند. دیوان اروپایی حقوق بشر نیز در آرای متعدد تأکید کرده است که مفهوم منافع عمومی شامل حفظ امنیت ملی در برابر تهدید خارجی نیز می‌شود. دوم، اصل سوءاستفاده از حق در تمام نظام‌های حقوقی پیشرفته پذیرفته شده است؛ کسی که از حق تابعیت خود برای تخریب امنیت کشوری که به او تابعیت داده سوءاستفاده می‌کند، نمی‌تواند همزمان بر حقوق ناشی از همان تابعیت – از جمله مالکیت – پافشاری کند.

افزون بر این، حس وطن‌دوستی به عنوان یک اصل اخلاقی–حقوقی، ایجاب می‌کند که هیچ شهروندی علیه امنیت سرزمین خود اقدام نکند؛ و اگر چنین کرد، دیگر نمی‌تواند ادعای بهره‌مندی از مواهب آن سرزمین را داشته باشد.

از منظر دکترین حقوقی، آنچه این اقدام قوه قضائیه را از مجازات‌های صرفاً کیفری متمایز می‌کند، توجه به عنصر معنوی و تکلیف شهروندی به عنوان مبنای سلب حق است. در حقوق ایران، تابعیت از طرق قانونی مانند نسب، خاک و تابعیت‌پذیری حاصل می‌شود، اما زوال آن تنها از طریق ترک تابعیت یا سلب قانونی ممکن نیست. در حقیقت، گسست عملی و عینی وفاداری، هرچند به خودی خود موجب سلب رسمی تابعیت نمی‌گردد، اما آثار حقوقی مترتب بر تابعیت – از جمله امنیت مالکانه – را تعلیق یا زایل می‌کند. این همان نظریه تابعیت مؤثر در عمل است: دولتی که در میدان نبرد و جنگ اقتصادی با دشمن مواجه است، نمی‌تواند با فردی که در عمل خود را از حلقه دفاع ملی خارج کرده و حس وطن‌دوستی را نادیده گرفته است، همچون یک شهروند کامل رفتار کند.

در پایان، باید تأکید کرد که اقدام قوه قضائیه در مصادره اموال همکاران با آمریکا و اسرائیل، نه یک تصمیم سیاسی آنی، بلکه اعمال یک قاعده حقوقی عمیق و ریشه‌دار است: قاعده‌ای که می‌گوید تابعیت بدون وفاداری، پوچ است و حقوق مالکانه بدون پذیرش مسئولیت‌های شهروندی و وطن‌دوستی، نامشروع. در شرایط جنگی، هرگونه مماشات با خائنان، خود مصداق ترک فعل و خیانت در امانت است. قوه قضائیه به درستی نشان داده است که حفاظت از امنیت ملی و حراست از کیان وطن، مقدم بر حفظ دارایی کسانی است که پیمان وفاداری را پاره کرده و وظیفه انسانی و حقوقی خود در قبال وطن را فراموش کرده‌اند. این نه نقض حقوق بشر، که اجرای دقیق عدالت در بحرانی‌ترین نقطه تقابل حق و نظم عمومی است؛ و در این میان، عنصر معنوی تابعیت، همان پیوند نانوشته، اما انکارناپذیر که ریشه در حس وطن‌دوستی و وظیفه‌شناسی شهروندی دارد کلید فهم تمام این معادله حقوقی است. یادمان باشد، خون پاک کودکان میناب و شهروندان بی‌گناه، فراتر از هر نوع جهت‌گیری سیاسی است. سکوت چهره‌هایی که دیروز از این وطن، شأن و اعتبار دریافت کرده‌اند در برابر ظلمی که بر کودکان و شهروندان مظلوم این سرزمین رفته است قابل گذشت نیست.

قانون تشدید مجازات جاسوسی بدون ابهام اجرا می‌شود

به‌نقل از مرکز رسانه قوه قضاییه، حجت‌الاسلام و المسلمین محسنی اژه‌ای، در سخنانی در جمع تعدادی از اعضای شورای‌عالی قوه قضاییه و برخی از رؤسای کل دادگستری استان‌ها، با اشاره به مقوله بسیار پراهمیت تحکیم امنیت مردم، اظهار کرد: یکی از جلوه‌های خدمت ما در قوه قضاییه به مردم، اتخاذ تدابیر و تمهیدات هرچه بیشتر در راستای تحکیم امنیت آنهاست؛ در این عرصه، ضرورت دارد در قبال عناصری که با دشمن متجاوز به هر نحوی از انحاء همکاری و همراهی کرده‌اند، وفق قانون و در چارچوب عدالت، برخورد قاطعانه و بازدارنده به‌عمل آوریم؛ به‌هیچ‌وجه نباید اقدام یک فرد در همراهی با دشمن متجاوز را کوچک شمرد؛ قانون تکلیف فردی را که برای دشمن، اطلاعات ارسال می‌کند، روشن کرده است؛ به‌هیچ‌وجه در این فقره نباید مماشات و اغماض به‌خرج داد.

قاضی‌القضات، قانون «تشدید مجازات جاسوسی و همکاری با رژیم صهیونیستی و کشورهای متخاصم علیه امنیت و منافع ملی» را ظرفیتی مطلوب دانست و خاطرنشان کرد: قانون موسوم به تشدید مجازات جاسوسی، تکلیف عناصر همراه و همکار با دشمن متخاصم و مشخصاً دشمن صهیونیستی را به‌وضوح روشن کرده است و این قانون در بخش‌ها و مفاد مختلف، خالی از ابهام است، چه آن‌جا که باید حکم مصادره اموال صادر شود و چه آن‌جایی که قانون، حکم به سلب حیات و سایر مجازات‌ها می‌دهد، هیچ‌گونه ابهامی وجود ندارد.

وی ادامه داد: از کلیه مسئولان و کارکنان قضایی که طی مدت جنگ تحمیلی اخیر بعضاً زیر بمباران دشمن نیز محل خدمت خود را ترک نکردند و شبانه‌روزی مشغول کار و جهاد بودند، کمال قدردانی را دارم و بر استمرار خدمت‌رسانی قضایی و حقوقی به مردم تأکید می‌ورزم.

حجت‌الاسلام و المسلمین محسنی اژه‌ای در بخش دیگری از سخنانش در این نشست ضمن تبیین و تشریح مؤلفه‌هایی که سبب غلبه ایران اسلامی بر دشمن شد، تصریح کرد: جنگ تحمیلی سوم به‌نوعی هماوردی تمدن اسلامی با تمدن منحط و پوشالی غربی بود؛ تمدنی که نماینده‌اش فردی فاجر و فاسد به‌نام ترامپ است و قابل تأمل آنکه خودِ مراجع و منابع غربی بر فسق و فجور این فرد صحه می‌گذارند. علی‌ای‌حال، غلبه ایران اسلامی بر آمریکا و رژیم صهیونیستی در این جنگ تحمیلی، به‌منزله ظفرمندی و پیروزی تمدن اسلامی بر تمدن منحط و پوشالی غربی تلقی می‌شود.

رئیس قوه قضاییه با اشاره به استیصال هیئت حاکمه آمریکا در نبرد با ایران، گفت: امروز در سطح جهانی، ترامپ از نتانیاهوی جنایتکار و کودک‌کش، منفورتر است. در داخل آمریکا نیز اوضاع برای او وخیم‌تر است؛ سناتورهای آمریکایی، ترامپ را به‌سبب دروغگویی و شکست و هزیمت در تجاوز به ایران، مؤاخذه و بازخواست می‌کنند. آنها خطاب به ترامپ می‌گویند؛ «مگر چند بار مدعی نابودی نیروهای دریایی و موشکی ایرانی نشده‌ای، پس چرا اکنون ابتکار عمل در خلیج فارس و سایر نقاط در دستان قوای مسلح ایران است؟».

رئیس دستگاه قضا تأکید کرد: امروز نه‌فقط مدیریت و کنترل تنگه هرمز، بلکه ابتکار عمل در تمامی جبهه‌ها و جنبه‌های نبرد، در ید باکفایت قوای مسلح مقتدر ایران اسلامی است؛ به‌سبب همین تفوق نظامی و ژئوپولیتیکی، آمریکایی‌ها نمی‌توانند برای ما ضرب‌الاجل تعیین کنند و در برابر ما خلع‌سلاح شده‌اند.

رئیس عدلیه با اشاره به آتش‌بس ایجادشده با دشمن، عنوان کرد: بعد از آتش‌بس، آمریکایی‌ها که در اوهام به‌سر می‌بردند و تصور افتراق و اختلاف در ایران اسلامی را داشتند، بعینه شاهد همگرایی و هم‌افزایی سه جبهه «میدان ــ دیپلماسی ــ خیابان» در ایران اسلامی بودند و مشاهده کردند که از هر سه جبهه، یک شعار واحد به گوش می‌رسد و آن دفاع از حقوق حقه ایران اسلامی و مجازات متجاوزین است.

قاضی‌القضات با اشاره به وقایع یک سال اخیر در ایران اسلامی تصریح کرد: در وقایع اخیر در ایران اسلامی از جنگ ۱۲روزه تا فتنه و کودتای ۱۸ و ۱۹ دی و جنگ رمضان و حوادث مختلف این جنگ از جمله آنچه طبس۲ نام گرفت، دست عنایت و فضل الهی به‌وضوح قابل رؤیت بود و نصرت الهی تجلی یافت؛ آنچه مبرهن است آن است که چشمان جهانیان به اقتدار نظامی ایران اسلامی و اتحاد و انسجام ملت ایران حول محور ولایت فقیه خیره شده است.

حجت‌الاسلام و المسلمین محسنی اژه‌ای در ادامه ضمن برشمردن جلوه‌هایی از حکم‌فرمایی وحدت ملی در کشور گفت: آنچه را در جنگ تحمیلی سوم در جبهه داخلی رخ داد، اگر معجزه بنامیم، سخنی به‌گزاف نگفته‌ایم؛ مردم ما در جمعیت‌های میلیونی و از طیف‌ها و طبقات و سلایق مختلف، شبانه‌روز پای کار میهن اسلامی‌شان بودند و خیابان را در حمایت از قوای مسلح‌شان و تکریم رهبر شهیدشان و بیعت با رهبر جدیدشان، لحظه‌ای ترک نکردند. این مردم ثابت کردند که از بذل جان‌های عزیزشان نیز در جهت حفظ و حراست از ایران اسلامی، باکی ندارند؛ بیش از ۲۶ میلیون در پویش جان‌فدا برای ایران، نام‌نویسی کرده‌اند؛ این امر گواهی بر عزم و شوق قاطبه ملت ایران برای جانفشانی در راه وطن است.

رئیس قوه قضاییه، عدم‌توقف در حرکت کلی کشور در زمان جنگ را نشانه اقتدار درونی نظام جمهوری اسلامی ایران دانست و اظهار کرد: دشمن زبون، جنگ تحمیلی همه‌جانبه‌ای را علیه کشور تدارک دید، اما در مدیریت و اداره کشور در عرصه‌ها و سطوح مختلف از مسائل نظامی تا مقولات اجرایی و قضایی و انتظامی، کوچکترین خلل و توقفی حاصل نشد و همه قوا و ملت، تحت زعامت رهبری معظم انقلاب، حضرت آیت‌الله‌العظمی سید مجتبی خامنه‌ای، به حرکت رو به جلوی خود، ادامه دادند.

رئیس دستگاه قضا خاطرنشان کرد: مردم و نیروهای مسلح طی مدت اخیر مسئولیت و رسالت خود را به‌احسن‌وجه انجام دادند و ما مسئولان نیز باید تکلیف خود را در قبال مردم عزیز و شریف ایران که یادگار بزرگی را در تاریخ از خود به‌جای گذاشتند، به بهترین شکل ممکن انجام دهیم؛ ضرورت دارد همواره خداوند متعال را حاضر و ناظر بر اعمال و رفتارمان ببینیم و خدمت به مردم را عبادت و افتخار بدانیم.

جزئیات «نبرد حقوقی» برای مطالبه سه‌گانه خسارت از آمریکا و اسرائیل

امین‌حسین رحیمی، وزیر دادگستری، با حضور در غرفه «نبرد حقوقی» مستقر در یکی از میادین اصلی تهران، ضمن اشاره به حماسه حضور ۴۷ شب متوالی مردم در خیابان‌ها، به تشریح ابعاد حقوقی جنایت‌های جنگی دشمن و برنامه دولت برای مطالبه خسارت‌ها در عرصه داخلی و بین‌المللی پرداخت.

حمایت مردمی؛ عامل اصلی پشیمانی دشمن

وزیر دادگستری با تمجید از حضور مردمی در شب‌های گذشته، اظهار داشت: مردم احساس کردند که با حضورشون در میدان، باید پشتیبانی جدی از نیروهای مسلح داشته باشند. اون چیزی که دشمن رو پشیمون کرد، حمایت مردم بود. دشمن فکر می‌کرد اگر بیاید، مردم به نفع او وارد میدان می‌شوند، اما برعکس، حتی کسانی که به ما معترض و منتقد هستند، محکم پای کار آمدند و این پشتیبانی، ما را تا الان به پیروزی رسانده است.

رحیمی با اشاره به عملکرد دولت در شرایط جنگی و تحریم، افزود: با وجود اینکه دشمن بسیاری از مسئولین را ترور کرده بود و تشکیل جلسات منظم سخت بود، هر یک از وزرا و مسئولین دقیقاً همان کاری را که قبلاً با جلسات متعدد انجام می‌دادند، الان بهتر انجام می‌دهند. شما ببینید کشوری که هم تحریم است و هم جنگ دارد، ولی در بازار همه چیز هست؛ اگر کالایی گران شده، به خاطر نبود کالا نیست.

تجاوز به ایران؛ جرم بین‌المللی قابل تعقیب

وزیر دادگستری در مهم‌ترین بخش سخنان خود به جنبه‌های حقوقی جنگ تحمیلی علیه ایران پرداخت و تصریح کرد: رژیم صهیونیستی و دولت متجاوز آمریکا جنگی را برخلاف تمام قواعد و مقررات بین‌المللی علیه ما شروع کردند. در دنیا جرایم بین‌المللی تعریف شده که یکی از مهمترین آنها «جرم تجاوز» است. هیچ کشوری اجازه حمله به کشور دیگر را ندارد، مگر با اجازه شورای امنیت یا در مقام دفاع از خود. بنابراین همین اقدام دشمن، خودش یک جرم بین‌المللی است.»

وی افزود: متجاوزین در طول جنگ، قواعد جنگ را هم رعایت نکردند. زدن مدرسه، دانشگاه، اماکن مسکونی و حتی نیروهای نظامی در منازل، جرم دیگری به نام «جنایت جنگی» است. برخی از کارهای آنها فراتر از جنایت جنگی و در زمره «جنایت علیه بشریت» و حتی «نسل‌کشی» است؛ وقتی ۱۶۸ کودک در یک نقطه به شهادت می‌رسند، دیگر جنایت جنگی نیست، نسل‌کشی است.

سه نوع خسارت قابل مطالبه؛ از مادی تا تنبیهی

رحیمی با تشریح جزئیات طرح دعاوی حقوقی، گفت: مطابق قواعد بین‌المللی، اصل تجاوز، خسارت‌بار است و باید جبران شود. ما سه نوع خسارت را قابل مطالبه می‌دانیم:

خسارت مادی: شهادت، تخریب منزل، مجروحیت و...

خسارت معنوی: آسیبی که حتی کسانی که خسارت مادی ندیده‌اند، متحمل شده‌اند.

خسارت تنبیهی: در رویه بین‌المللی، خسارتی معادل ۱۰ برابر مجموع خسارت مادی و معنوی که برای تنبیه متجاوز و جلوگیری از تکرار است.

محاکمه در سه جبهه: داخلی، بین‌المللی و کشورهای ثالث

وزیر دادگستری درباره مسیرهای حقوقی پیش‌رو اعلام کرد: جمهوری اسلامی از طریق معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری و مرکز امور حقوقی، قطعاً در مراجع بین‌المللی طرح دعوا خواهد کرد. اما علاوه بر آن، مطابق قانون صلاحیت دادگستری ایران، ما اجازه داریم در دادگاه‌های داخلی علیه کشورهایی که مصونیت ما را نقض کردند، اقامه دعوا کنیم.

وی در اقدامی بی‌سابقه از طرح دعوا در کشورهای ثالث خبر داد و گفت: بعضی کشورها مثل آفریقای جنوبی و هند، طبق قوانین داخلی خود، صلاحیت رسیدگی به جرائم بین‌المللی (تجاوز، جنایت جنگی، نسل‌کشی و جنایت علیه بشریت) را برای خود تعریف کرده‌اند. ما در آن کشورها نیز برای گرفتن خسارت طرح دعوا خواهیم کرد.

اجرای احکام ممکن است؛ تکرار تجربه جانبازان شیمیایی

رحیمی با اشاره به ناامید نشدن از اجرای آرای صادره، تأکید کرد: برخی می‌گویند طرح دعوا چه فایده‌ای دارد؟ اولاً همین که متجاوز محکوم شود، یک سند تاریخی مهم است. ثانیاً این آرا قابل اجراست. ما قبلاً علیه دولت آمریکا برای جانبازان شیمیایی رأی گرفتیم و آن را اجرا کردیم. در پیام رهبر معظم انقلاب نیز فرمودند «ما از اینها می‌گیریم»؛ یعنی از طریق قانونی و این مراجع. ضمن اینکه در کشورهای ثالثی که اموالی از متجاوزین وجود دارد، می‌توانیم احکام را اجرا کنیم.

وظیفه امروز مردم: مستندسازی خسارت‌ها

وزیر دادگستری با هشدار نسبت به بازسازی بدون مستندسازی، گفت: الان مرحله مستندسازی است. مردم باید ادله اثبات دعوا را جمع کنند. قبل از اینکه بازسازی کنند، باید کارشناس رسمی دادگستری بیاید، از آثار خسارت عکس و فیلم بگیرد، میزان خسارت را مشخص کند و سند رسمی تنظیم شود. در غیر این صورت، وقتی فردا بخواهیم رأی را در دادگستری کشور ثالث اجرا کنیم، می‌پرسند مستند شما چیست؟

عصر قانون

روزنامه اجتماعی اقتصادی

www.asrghanoon.ir

صاحب امتیاز و مدیر مسئول | **محمد جواد اهویی**
زیر نظر شورای سردبیری

عکس | **امیررضا شفایی** گرافیست و صفحه آرا | **مهدی حاجی شریفی**
روابط عمومی | **جهانگیر توسلی** ناظر هنری | **محمدرضا مهدیانی**
تلفن | **۰۲۱۸۶۰۵۲۰۱۸ ـ ۰۹۹۳۱۲۴۶۶۲۴** آگهی‌ها | **۰۲۱۸۶۰۵۲۰۱۸**
نشانی | **بلوار کشاورز ـ خیابان عبدالله زاده ـ کوچه زیبا ـ پلاک ۴۴ ـ واحد ۵**
چاپ | **صمیم ـ ۴۴۵۸۲۸۱۴**

FAZAMAJAZI
@ASREGANOON
@ASREGANOON

از وطن‌دوستی تا سلب مسئولیت

حسن بابایی حقوقدان و رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور در یادداشتی نوشت: در اندیشه حقوقی مدرن، تابعیت اغلب با ارکان مادی آن تعریف می‌شود، لذا خون، خاک، اقامت و ثبت‌احوال. اما این تعریف فنی، از حقیقت ژرف‌تری غافل می‌ماند.

۷

ظرفیت بالای مساجد

حمید نیلی معاون فرهنگی و هنری ستاد هماهنگی کانون‌های مساجد کشور درباره پویش حماسه‌خوانی در ایام جنگ رمضان، گفت: در ستاد هماهنگی کانون‌های مساجد کشور به فکر برگزاری برنامه‌ای با محوریت این ایام و در تجمعات بودیم.

۶

برای کسب خوشرنگ‌ترین مدال به سانیا آمده‌ایم

محمد نادری سرمربی تیم ملی کشتی ساحلی کشورمان در بازی‌های آسیایی ساحلی ۲۰۲۶ سانیا پیش از آغاز این مسابقات اظهار کرد: حدود یک هفته است که برای حضور در ششمین دوره بازی های آسیایی ساحلی سانیا به چین آمده ایم و امیدوارم که با یاری خدا و تلاش بچه ها بهترین نتیجه را کسب کنیم و پرچم جمهوری اسلامی ایران را به اهتزاز در بیاوریم.

سرمربی تیم ملی کشتی ساحلی گفت: پیش از اعزام به سانیا چند مرحله اردو داشتیم و یک هفته ای که در چین اقامت داریم نیز تمرینات خوبی را پشت سر گذاشتیم، در حال حاضر کشتی گیران کشورمان به ۷۰ تا ۸۰ درصد آمادگی خود رسیدند اما طبق شناختی که از سایر تیم های حاضر در بازی های آسیایی ساحلی دارم آنان نیز قوی هستند.

وی افزود: تا جایی که اطلاع دارم تیم بحرین چهار کشتی گیر روس در ترکیب خود دارد و تیم های پاکستان و هند نیز کشتی ساحلی، بنوعی کشتی محلی شان محسوب می شود و در این رشته حرف برای گفتن دارند اما از آنجاییکه هر چهار وزن کشتی گیران کشورمان قهرمان جهان هستند امید داریم که خوشرنگ ترین مدال را کسب کنیم.

وی تاکید کرد: قدردان کمیته ملی المپیک هستیم چراکه با تلاش بی وقفه و پی گیری های بسیار در شرایط خاص کشور اعزامی متفاوت داشتند و تیم های مختلف کاروان به سانیا اعزام شدند امیدوارم تمامی کاروان شهدای ناو دنا نتیجه مطلوبی کسب کنند تا جوابگوی زحمات کمیته ملی المپیک و وزارت ورزش باشد.

وی در پایان گفت: از علیرضا دبیر رئیس فدراسیون کشتی تشکر فراوان دارم که با مدیریت و تلاش های وقفه ایشان تیم های کشتی آزاد، فرنگی و ساحلی بهترین نتایج را در مسابقات کسب می کنند.

داور ناجوانمردانه تصمیم گرفت

- تیم فوتبال تراکتور پس از کش‌وقوس‌های فراوان، در مرحله یک‌هشتم لیگ نخبگان آسیا به مصاف شباب الاهلی امارات می‌رود. شاگردان محمد ربیعی با وجود کمبود مسابقات تدارکاتی، با انگیزه و حمایت هواداران خود آماده این جدال مهم هستند.
- تراکتور که به‌عنوان تنها نماینده ایران در لیگ نخبگان ۲۰۲۶ حضور دارد، در مرحله گروهی عملکردی درخشان ارائه کرد؛ این تیم در ۸ مسابقه تنها یک شکست را تجربه کرد و با ۵ پیروزی و ۲ تساوی، به‌عنوان تیم سوم راهی مرحله حذفی شد. در مقابل، شباب الاهلی با قرار گرفتن در رتبه ششم جدول، به این مرحله صعود کرد.
- طبق برنامه اولیه، بازی‌های رفت و برگشت مرحله حذفی باید در زمان مشخصی برگزار می‌شد، اما به‌دلیل شرایط امنیتی منطقه، کنفدراسیون فوتبال آسیا تصمیم گرفت این رقابت‌ها را به‌صورت متمرکز و تک‌بازی در عربستان برگزار کند.
- از سوی دیگر، تعطیلی مسابقات داخلی فوتبال ایران به‌مدت حدود ۴۰ روز، کار را برای تراکتور دشوار کرده است.

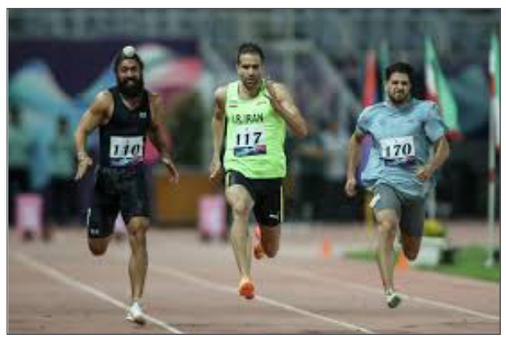

ارزیابی ملی‌پوشان دوومیدانی در نخستین رکوردگیری سال

- نخستین مسابقه رکوردگیری دوومیدانی در سال ۱۴۰۵ روز چهارم اردیبهشت‌ماه در مجموعه آستان قدس رضوی برگزار خواهد شد. این رقابت‌ها به عنوان نخستین مرحله رکوردگیری در سال جدید با هدف آماده‌سازی ورزشکاران و ارزیابی عملکرد آن‌ها برای حضور در بازی‌های آسیایی ناگویا برنامه‌ریزی شده است.
- برگزارکنندگان این رویداد امیدوارند با برگزاری این مسابقه شرایط مناسبی برای سنجش سطح آمادگی ملی‌پوشان فراهم شده و مسیر انتخاب و اعزام نفرات برتر به رقابت‌های پیش‌رو هموارتر شود.
- اردوی تیم ملی دوومیدانی از ابتدای فروردین‌ماه سال ۱۴۰۵ به میزبانی مشهد آغاز شده و همچنان در حال برگزاری است. این اردو با هدف ارتقای سطح فنی ورزشکاران و آماده‌سازی هرچه بهتر آن‌ها برای حضور در میادین بین‌المللی دنبال می‌شود.
- بیستمین دوره بازی های آسیایی ۲۸ شهریور تا ۱۲ مهر ۱۴۰۵ (۱۹ سپتامبر تا ۴ اکتبر ۲۰۲۶) به میزبانی ژاپن برگزار خواهد شد. استان نایچی و شهرهای مختلف این استان از جمله ناگویا محل برگزاری این دوره بازی ها هستند.

برگزاری لیگ دیگر جذابیتی ندارد

محسن گروسی با اشاره به نقش جامعه ورزش و ورزشکاران در حمایت از سربازان و مدافعان امنیت ایران، گفت : همه مردم ایران اعم از ورزشکاران و مسئولان و مردم همه سرباز وطن هستیم و همه دوشادوش هم برای سربلندی کشور تلاش می‌کنیم تا ایرانی آباد داشته باشیم.

وی ادامه داد: در طول جنگ علیه دشمنان کشور ورزشکاران کنار رزمندگان ایستادند و با حمایت خود باعث دلگرمی سربازان وطن شدند. ورزشکاران همانند یک سرباز در خدمت وطن هستند و خواهند بود و اجازه نمی‌دهند یک وجب از خاک کشور به دست دشمنان کشور بیفتد .

بازیکن سابق تیم ملی فوتبال ایران در خصوص تخریب ورزشگاه‌های کشور توسط دشمنان کشور گفت: متاسفانه دشمنان کشور که در مقابل نیروهای نظامی ما عاجز مانده بودند شروع به بمباران ورزشگاه های کشور کردند و تعداد زیادی از اماکن ورزشی ما را مورد هجوم قرار دادند. برای بازسازی ورزشگاه‌ها بجز مسئولان همه باید دست به دست هم دهیم تا دوباره شاهد حضور ورزشکاران در ورزشگاه‌های بازسازی شده باشیم. وحدت و همدلی تنها راه موفقیت در کشور است تا خرابی‌های بوجود آمده را دوباره از نوع بسازیم.

کارشناس فوتبال با ابراز نگرانی از ضعف خط دفاع تیم ملی گفت: متاسفانه در دیدارهای تدارکاتی شاهد ضعف های خط دفاع تیم ملی بودیم و این موضوع باعث نگرانی علاقمندان به تیم ملی شده است. کادر فنی تیم ملی بطور حتم از این موضوع آگاه است و بطور حتم درصدد رفع آن برخواهد آمد. در جام جهانی حریفان ما جوان و پر انرژی هستند و اگر خط دفاع ما که حالا میانگین سنی بالایی دارد تغییر نکند تیم آسیب خواهد دید. بنابراین لازم است تغییراتی در خط دفاع صورت بگیرد تا در مقابل حریفان دروازه مان به راحتی باز نشود.

گروسی در ادامه خاطر نشان کرد : برای رسیدن به موفقیت باید تدارکات قوی داشته باشیم و باید چند بازی تدارکاتی خوب با تیم های صاحب نام برگزار کنیم تا نقاط ضعف ما برطرف شود. بازی با کاستاریکا و نیجریه نمی‌تواند کمک موثری به تیم ملی داشته باشد. امیدوارم مسئولان فوتبال کشور هر چه زودتر شرایطی را بوجود بیاورند تا تیم ملی با انجام چند بازی تدارکاتی قابل قبول با آمادگی کامل راهی جام جهانی شود تا بتوانیم از مرحله اول بسلامت عبور کرده و راهی مرحله بعد شویم.

وی در خصوص شروع احتمالی دوباره لیگ گفت: قرار است اگر دوباره شرایط جنگی بوجود نیاید لیگ دوباره از سر گرفته شود. البته با توجه به زمان کم تا شروع جام جهانی و آماده سازی دوباره بازیکنان زمان زیادی برای انجام بازی‌ها باقی نمی‌ماند تا مسابقات با فشردگی زیاد انجام شود که این اتفاق باعث مصدومیت بازیکنان هم خواهد شد ضمن اینکه لیگ در این شرایط حساس هیچ جذابیتی هم برای مردم ندارد و آنها شاید به تنها چیزی که فکر نکنند برگزاری لیگ است.

کارشناس فوتبال در خصوص شانس بالای قهرمانی در لیگ گفت: استقلال صدرنشین لیگ است و شانس اول قهرمانی را دارد ضمن اینکه اگر لیگ به هر دلیلی برگزار نشود استقلال به عنوان تیم اول لیگ برتر می‌تواند به عنوان قهرمان معرفی شود تا در لیگ قهرمانان آسیا حضور پیدا کند. آبی پوشان می‌توانند نماینده شایسته ای برای فوتبال ایران در لیگ قهرمانان باشند. البته باید ببینیم فدراسیون لیگ و سازمان لیگ که متولیان اصلی فوتبال کشور هستند چه تصمیمی برای برگزاری یا عدم برگزاری لیگ خواهند گرفت.